

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ.2558

โดย

ผศ.ดร.เกษสุณีย์ บำรุงจิตต์

ผศ.วรพล พนมพรสุวรรณ

ผศ.ผ่องพรรณ จันทร์กระจำง

ประจำปีการศึกษา 2555

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

FACTOR OF SUCCESS PREPARATION DEF OF RAJAMANGALA PHRA NAKORN
UNIVERSITY TO ASEAN ECONOMIC COMMUNITY IN 2015

ASST. PROF. Dr. KATESUNEE BUMRUNGJIT
ASST. PROF. WARAPOL PRANOMPORNSUWAN
ASST. PROF. PONGPAN JANKRAJANG

RAJAMANGJARA PRANAKHON OF INSTITUTE UNIVERSITY
ART FACULTY
2012

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับต่างประเทศ ความคิดเห็นของประชาคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลต่อการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน พ.ศ.2558 ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ได้เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 25 คน ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยคณะผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ยังไม่มีความพร้อมที่สมบูรณ์ แต่มีการตื่นตัวในการเตรียมแผนงานและยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ส่วนปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการเตรียมความพร้อมคือ ความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ มีการกำหนดแผนและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน งบประมาณพร้อม ผู้บริหารต้องสนับสนุนอย่างจริงจังในทุก รูปแบบ และบุคลากรในหน่วยงานทุกองค์กรต้องให้ความร่วมมืออย่างจริงจังตามลำดับ

คำสำคัญ 1. การเตรียมความพร้อม 2. ปัจจัย 3. ประชาคมอาเซียน

FACTOR OF SUCCESS PREPARATION DEF OF RAJAMANGALA
UNIVERSITY TO ASEAN ECONOMIC COMMUNITY IN 2015

Katesunee Bumrungjit

Warapol Pranompornsuwan

Pongpan Jankrajang

Abstract

The Objectives of the research article were to Study the current condition. Management studies with foreign countries Opinion of the community. To join the ASEAN community 2558 (2015) Success factors in the preparation of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon to support ASEAN community login 2558 (2015)

A qualitative research. The selected users to important information, including the number of 25 people. Faculty: management and related Research by faculty who have made in-depth interviews. And content analysis Research found that Rajamangala University of technology Phra Nakhon there is no availability, complete but in preparing the plan. And strategies to prepare ASEAN community login The factors that result in successful preparation is. The English side. Have a clear plan and strategy? Budget available Executives must support seriously in every format. And people in every organization. Cooperate seriously, respectively.

Keywords 1. Preparation 2. Factors 3. ASEAN community

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ซึ่งคณะผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ดร.ธเนศ ต่วนชะเอม อดีตผู้อำนวยการกองส่งเสริมโครงการวิจัยและกองประสานงานวิจัย สภาวิจัยแห่งชาติ และปัจจุบันเป็นที่ปรึกษาสถาบันพัฒนานักวิจัยแห่งประเทศไทย นายกฤษณ์ธวัช นพนาศิพงษ์ รองเลขาธิการ สภาวิจัยแห่งชาติ ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาและวิจัย ผศ.ดร.ปัญญา ธีรวิทย์เลิศ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัย และพัฒนา มหาวิทยาลัยจันท์เกษม และ ผศ.ดร.;วลัยทิพย์ สาชลวิจารณ์ อาจารย์และนักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ต่างๆ อีกทั้งให้การสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา ทำให้คณะผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยนี้ได้ สำเร็จ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณกำลังใจจากเพื่อนๆ ของคณะผู้วิจัย ที่เป็นกำลังใจและให้ความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่พึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบให้กับบิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณของคณะผู้วิจัยทุกท่าน และหากว่างานวิจัยนี้มีข้อผิดพลาดประการ ใด คณะผู้วิจัยขอน้อมรับข้อเสนอแนะและยินดีปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

เกษสุณีย์ บำรุงจิตต์

วรพล พนมพรสุวรรณ

ผ่องพรรณ จันท์กระจำง

28 กันยายน 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ประชาคมอาเซียน	7
กฎบัตรอาเซียน	12
แนวทางการสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียน	24
การเตรียมความพร้อมพลเมืองเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558	26
คุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนตามกฎบัตรอาเซียน	28
ทฤษฎีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	31
แนวคิดพื้นที่เศรษฐกิจตามธรรมชาติ	32
ความคิดเห็นหรือแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558	33

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
	ประชากรที่ศึกษา.....	39
	กลุ่มตัวอย่าง.....	39
	ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	39
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
	การสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	40
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
	การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล.....	41
	การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย.....	42
4	สรุปผลการวิจัย.....	43
	ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	44
	ส่วนที่ 2 ทักษะของผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์.....	44
	ส่วนที่ 3 สภาพปัจจุบันในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัย	
	เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.....	45
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	53
	สรุปผลการวิจัย.....	53
	การอภิปรายผลวิจัย.....	54
	ข้อเสนอแนะโดยทั่วไป.....	55
	บรรณานุกรม.....	56
	ภาคผนวก : แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง.....	60
	ประวัติคณะผู้วิจัย.....	61

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ผู้นำทางการศึกษานับว่าบุคคลสำคัญที่เป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาไทยสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558 เพราะเป็นผู้ที่ถูกคาดหวังให้เป็นผู้สร้างความเตรียมพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้การร่วมมือทางการศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียนได้ดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือของซีมีโอ และได้มีการพัฒนามาเป็นความร่วมมือทางด้านการศึกษาภายใต้อาเซียนในปัจจุบัน โดยดำเนินการในรูปแบบการแลกเปลี่ยนการศึกษาวิจัย บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และนักศึกษา ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการต้องเตรียมพร้อมทั้งด้านบุคลากรงบประมาณ และการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เพื่อนำแผนนั้นไปสู่การปฏิบัติ เพื่อขับเคลื่อนไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 และผู้นำต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการสร้างในการปรับตัว และเตรียมพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อีกทั้งต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคราชการ เอกชน สื่อมวลชน ในการเผยแพร่เรื่องอาเซียนและร่วมกันขับเคลื่อนประเทศไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ต่อไป(จุไรรัตน์ แสงบุญนำ, 2554)

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN) หรืออาเซียน ประกอบด้วยประเทศสมาชิก 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ บรูไนดารุสซาราม สาธารณะประชาชนลาว เวียดนาม และพม่า ซึ่งก่อตั้งภายใต้ปฏิญญาอาเซียน หรือปฏิญญากรุงเทพฯ ซึ่งประเทศสมาชิกรวมตัวกันเพื่อเร่งรัดความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ในภูมิภาค โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อสร้างเสถียรภาพในภูมิภาคบนความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ และหลังจากนั้นได้มีการพัฒนาความร่วมมือในด้านต่างๆมาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 เมื่อเดือนตุลาคม 2546 ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน หรือ ปฏิญญาบาหลี เพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียน โดยมีเป้าหมายไปสู่การรวมตัวกันของอาเซียนในลักษณะการเป็นชุมชนหรือประชาคมเดียวกันให้สำเร็จภายในปี 2558 โดยมี 3 เสาหลักสำคัญที่เกี่ยวข้องกันคือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน จากแนวคิดและประสบการณ์การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรศักดิ์ จัดทำวิดิทัศน์แนะนำอาเซียนแจกจ่ายให้เทคโนโลยีฯชมงคลทุกแห่ง เตรียมศึกษาและหาข้อมูลจากการสำรวจผลการเตรียมความพร้อมในช่วงเวลาที่ผ่านมาใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อ

ปรับปรุงและพัฒนา พร้อมทั้งร่วมกันแก้ปัญหา ร่วมมือกันจัดทำโครงการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกในประเทศไทย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ด้วยการอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา วิจัย การจัดการเรียนการสอน และประสบการณ์ด้านต่างประเทศ จัดให้อธิการบดีและผู้บริหารได้ทำวิจัย และเรียนรู้การเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศต่างๆกับมหาวิทยาลัยในประเทศสมาชิกอาเซียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เจาะหาความร่วมมือในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นำทาง การศึกษา และผู้บริหารมหาวิทยาลัยของประเทศสมาชิกอาเซียน และการเตรียมการนำผลการวิจัย การศึกษาดูงาน และผลการเจรจาความร่วมมือไปสู่การปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการเครือข่ายที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลแต่ละแห่งเตรียมความพร้อม สรุป 5 เรื่องสำคัญคือ การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ การพัฒนาหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร(ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่) การพัฒนานักศึกษา และการพัฒนาศูนย์/หน่วยงานให้บริการด้านภาษา (เปรื่อง กิจรัตน์ภร, 2554) ซึ่งผู้วิจัยจะใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเพื่อศึกษาหาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จและหาแนวทางในการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยยึดแนวทางตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ 9 ประการของที่ประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 46 ได้เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ 9 ประการ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี พ.ศ.2558 ดังนี้คือ การสร้างความตระหนักของประชากรในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน ความร่วมมือในการพัฒนาภาษาที่ให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียน การส่งเสริมความเป็นเลิศของบุคลากรประเทศภาคีในกลุ่มอาเซียน เพื่อการแลกเปลี่ยนช่วยเหลือกันในการพัฒนาศักยภาพของประชาคมอาเซียนให้สามารถแข่งขันกับประชาคมโลกต่อไปได้ การธำรงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของประชากรในแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะการดูแลภาษาแม่ของแต่ละประเทศให้มีความเข้มแข็ง ถึงแม้ว่าจะใช้ภาษาอังกฤษก็ตามการเชื่อมโยงด้านวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน การร่วมมือแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาในแต่ละระดับ การเชื่อมโยงการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนและรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในทุก 2 ปี สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN) หรือ “อาเซียน” เป็นองค์การทางภูมิรัฐศาสตร์และองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสมาชิก 10 ประเทศ คือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มาเลเซีย ราชอาณาจักรไทย เนการา บรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และ ราชอาณาจักรกัมพูชา ดังนั้นทำให้ผู้วิจัยสนใจทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุพรรณปี พ.ศ.2558 เพื่อได้ผลวิจัยสำหรับใช้เป็นแนวทางการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลให้เข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้สำเร็จอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพและได้ประโยชน์สูงสุดในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไปในปี พ.ศ.2558 โดยอาเซียนมุ่งหวังประโยชน์จากการรวมตัวกันเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนเพื่อให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันโดยเน้นการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจระหว่างประเทศสมาชิกในด้านความเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์ มรดกทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ระดับภูมิภาคร่วมกัน ทั้งนี้ การเสริมสร้างรากฐานและความเชื่อมโยงระหว่างกันที่แข็งแกร่งนำไปสู่ความเข้าใจของการเป็นเพื่อนบ้านที่ดี การรู้เขารู้เรา และมีความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกภายใต้สังคมที่เอื้ออาทร โดยแผนปฏิบัติการเพื่อนำไปสู่การจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) ได้กำหนดกิจกรรมความร่วมมือที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางโดยเน้นความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Development) 2) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection) 3) สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights) 4) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Ensuring Environmental Sustainability) 5) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building ASEAN Identity) 6) การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap) และเน้นให้มีการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเขียน นักคิดและศิลปินในภูมิภาค ตลอดจนการเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนในภูมิภาคโดยเฉพาะในระดับประชาชน ทั้งนี้ ไทยจะได้ประโยชน์อย่างมากจากการที่รากฐานสำคัญของประชาคมอาเซียนที่ประชาชนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน และเข้าใจถึงผลประโยชน์ที่มีร่วมกัน ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้การสร้างประชาคมอาเซียนสามารถประสบความสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้การขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบอาเซียน ซึ่งระบุไว้ในแผนงานการจัดตั้งประชาคมวัฒนธรรมและสังคมอาเซียน ประกอบด้วย การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ การส่งเสริมทุนอาเซียนและเครือข่ายการศึกษา การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน และการพัฒนาเยาวชนอาเซียน ประเทศไทยมีเตรียมความพร้อมทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ กระทรวงและหน่วยงานที่ดูแลด้านการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยราชเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 แห่ง เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีการเตรียมความพร้อมในการการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อให้การเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความพร้อมมากที่สุดในปี พ.ศ.2558

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครต่อการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน พ.ศ.2558
3. เพื่อศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558
4. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสู่ประชาคมอาเซียน พร้อมวิธีการแก้ปัญหา
5. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะจากประสบการณ์การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

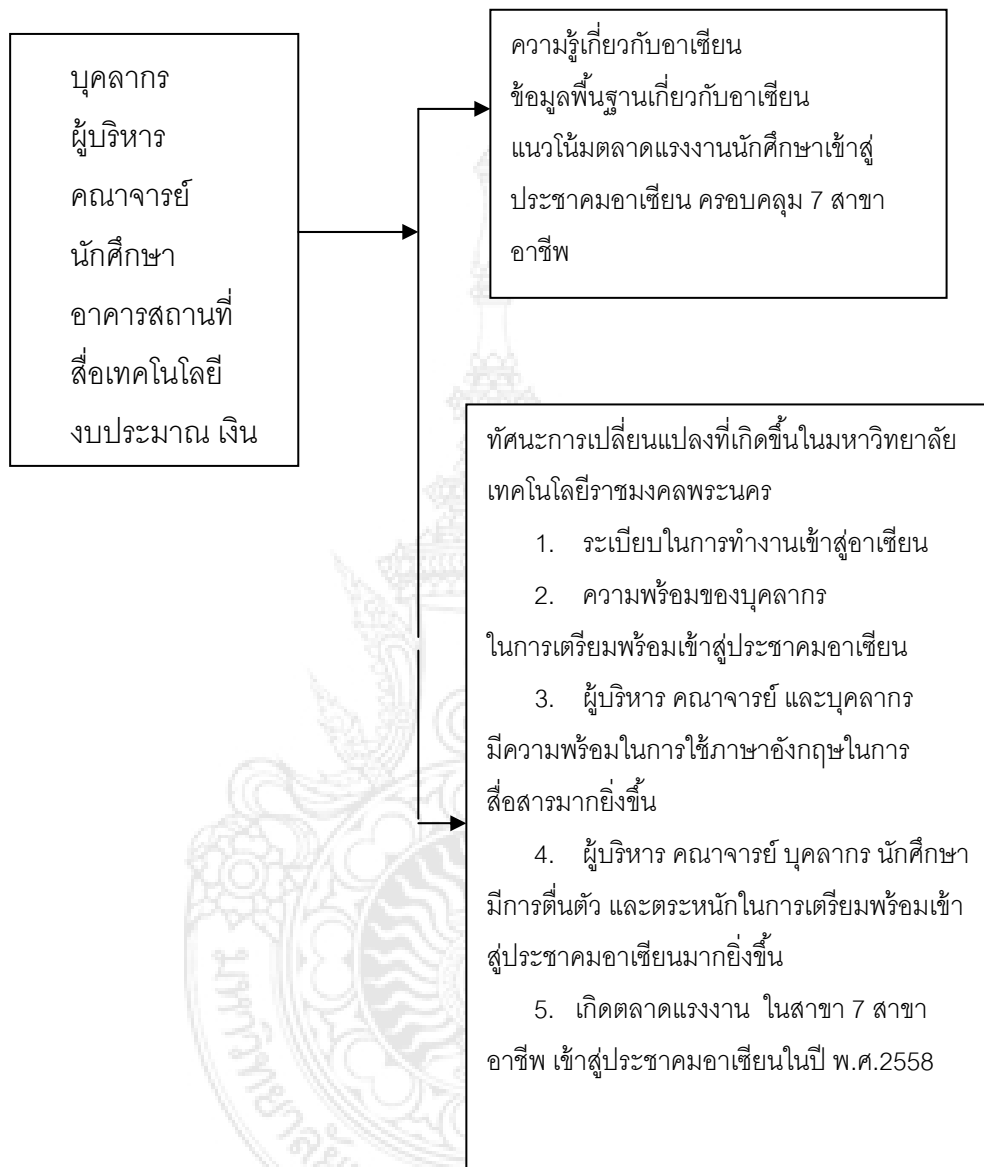
ขอบเขตของโครงการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายต่างๆ ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนักต่างๆ และคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ดำรงตำแหน่งในปี พ.ศ. 2555

การสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร และคณาจารย์ ใช้สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างในการเก็บข้อมูลกับผู้บริหารและคณาจารย์ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 25 ท่าน

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการบริหารจัดการการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 และปีต่อไป
3. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถใช้ผลงานวิจัยนี้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษที่เหมาะสมสำหรับอุดมศึกษาที่จะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ.2558
4. นำผลการวิจัยไปเขียนบทวิจัยลงในวารสารระดับชาติและนำผลงานวิจัยไปเข้าร่วมบรรยายนำเสนอที่ประชุมนานาชาติที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จัดขึ้น ที่ โรงแรมรอยัล ซิตี กรุงเทพฯ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุมจากต่างประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียนและอื่นๆ จำนวน 20 ประเทศ ผู้เข้าร่วมประชุมรับฟัง 300 คน
5. นำผลการวิจัยเสนอผู้บริหารมหาวิทยาลัยไทยทั้งภาครัฐและเอกชนต่อไป
6. นำเสนอผลงานวิจัยในการงาน Thailand Research Expro ครั้งต่อไป ซึ่งจัดในเดือน สิงหาคม ที่ราชประสงค์ ซึ่งดำเนินการโดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และหน่วยงานวิจัยภาครัฐ ร่วมกันจัดแสดงผลงานวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุพรรณปี พ.ศ.2558 คณะผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมต่างๆ ทั้งเอกสาร งานวิจัยและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ.2558 และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน หัวข้อที่คณะผู้วิจัยได้ศึกษา ที่ใช้ศึกษา โดยการนำวรรณกรรมที่ได้รวบรวมมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และเพื่อเชื่อมโยงสู่ผลการศึกษาและการอภิปรายผลต่อไป โดยคณะผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับผลงานวิจัย ได้ดังนี้

1. ประชาคมอาเซียน
  - 1.1 พัฒนาการของอาเซียนสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน
  - 1.2 ประเทศสมาชิกอาเซียน
  - 1.3 การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558
2. กฎบัตรอาเซียน
3. แนวทางการสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียน
4. การเตรียมความพร้อมพลเมืองเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
5. คุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนตามกฎบัตรอาเซียน
6. ยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2555-2559
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ประชาคมอาเซียน

ประชาคมอาเซียน เป็นการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หมายถึง การสร้างอำนาจต่อรองกับอาเซียนด้วยกัน จะไม่มีน้ำหนักรั้งในเวทีระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติและองค์การการค้าโลก หากอาเซียนยังไม่มีความคิดที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น หากอาเซียน

ไม่มีอะไรที่จะทำให้อาเซียนนำเกรงขาม เพราะเห็นว่าอาเซียนไม่คืบหน้าในการสร้างความเป็น
ตลาดเดียวกันต่างหาก เพราะในแง่ของหลักการแล้ว อาเซียนโดยรวม ควรใช้ข้อตกลงการค้าเสรี
เสริมสร้างความเข้มแข็ง และความแข็งแกร่งของอาเซียน ถึงเวลาแล้วที่อาเซียนจะต้องทบทวนตั้ง
หลักใหม่ และมุ่งหน้าหาจุดร่วม หามาตรฐานร่วม เพื่อความเจริญของอาเซียนเอง อาเซียนจะต้อง
คืบหน้าไปกับโลกอย่างสง่างาม (ภูษิต ภิรมย์, 2554)

จุไรรัตน์ แสงบุญนำ (2554) รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานเปิดการประชุม
เชิงปฏิบัติการวิพากษ์แผนยุทธศาสตร์ อาเซียนด้านการศึกษา โดยมีผู้บริหารระดับสูงของ
กระทรวงศึกษาธิการ ข้าราชการและทรงคุณวุฒิเข้าร่วม เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2554
ณ โรงแรมรอยัล ริเวอร์ กรุงเทพฯ

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวในโอกาสนี้ว่า ผู้ที่เข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้ถือเป็น
บุคคลสำคัญที่เป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาไทยสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี 2554 เพราะเป็นผู้
ที่ถูกคาดหวังให้เป็นผู้สร้างความเตรียมพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้การร่วมมือทาง
การศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียนได้ดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือของซีมีไอ และได้มีการ
พัฒนามาเป็นความร่วมมือทางด้านการศึกษาภายใต้อาเซียนในปัจจุบัน โดยดำเนินการในรูปแบบ
การแลกเปลี่ยนการศึกษาวิจัย บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และนักศึกษา ดังนั้น
กระทรวงศึกษาธิการต้องเตรียมพร้อมทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ และการจัดทำแผนยุทธศาสตร์
เพื่อนำแผนนั้นไปสู่การปฏิบัติ เพื่อขับเคลื่อนไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 และสุดท้ายขอฝาก
ถึงผู้นำให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการสร้างในการปรับตัว และเตรียมพร้อมในการก้าวสู่
ประชาคมอาเซียน อีกทั้งต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคราชการ เอกชน สื่อมวลชน ในการ
เผยแพร่เรื่องอาเซียนและร่วมกันขับเคลื่อนประเทศไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ต่อไป สำหรับ
สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations :
ASEAN) หรืออาเซียน ประกอบด้วยประเทศสมาชิก 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์
อินโดนีเซีย สิงคโปร์ บรูไนดารุสซาราม สปป.ลาว เวียดนาม และพม่า ซึ่งก่อตั้งภายใต้ปฏิญญา
อาเซียน หรือปฏิญญากรุงเทพฯ ซึ่งประเทศสมาชิกรวมตัวกันเพื่อเร่งรัดความเจริญก้าวหน้าทาง
เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ในภูมิภาค โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อสร้างเสถียรภาพใน
ภูมิภาคบนความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ และหลังจากนั้นได้มีการ
พัฒนาความร่วมมือในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่
9 เมื่อเดือนตุลาคม 2546 ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน
หรือ ปฏิญญาบาหลี เพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียนโดยมีเป้าหมายไปสู่การรวมตัวกันของอาเซียนใน
ลักษณะการเป็นชุมชนหรือประชาคมเดียวกันให้สำเร็จภายในปี 2558 โดยมี 3 เสาหลักสำคัญที่

เกี่ยวข้องกันคือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ที่ประชุมสมัชชารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 46 ได้เห็นชอบแผน ยุทธศาสตร์ 9 ประการ เพื่อแสดงเจตนาารมณในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี พ.ศ.2558 ำการสร้างควมตระหนักรู้ของประชากรในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ำการแลกเปลี่ยนครูและ นักเรียน ำควมร่วมมือในการพัฒนาภาษาที่ให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง ำการส่งเสริม เทคโนโลยีทางการศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียน ำการส่งเสริมความเป็นเลิศของบุคลากรประเทศ ภาคีในกลุ่มอาเซียน เพื่อการแลกเปลี่ยนช่วยเหลือกันในการพัฒนาศักยภาพของประชาคม อาเซียนให้สามารถแข่งขันกับประชาคมโลกต่อไปได้ ำการธำรงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของ ประชากรในแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะการดูแลภาษาแม่ของแต่ละประเทศให้มีความเข้มแข็ง ถึงแม้ว่าจะใช้ภาษาอังกฤษก็ตาม ำการเชื่อมโยงด้านวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศ อาเซียน การร่วมมือแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาในแต่ละระดับ ำการเชื่อมโยงการประชุมรัฐมนตรี ศึกษาอาเซียนและรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในทุก 2 ปี

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN) หรือ “อาเซียน” เป็นองค์การทางภูมิรัฐศาสตร์และองค์การความร่วมมือทาง เศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสมาชิก 10 ประเทศ คือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มาเลเซีย ราชอาณาจักรไทย เนการา บรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และ ราชอาณาจักรกัมพูชา

ในปี พ.ศ.2550 ผู้นำอาเซียนทั้ง 10 ประเทศกัมพูชา ได้ลงนามปฏิญญาว่าด้วยความ ร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน หรือ ASEAN Community โดย สนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้าน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม

ประเทศไทยมีเตรียมความพร้อมทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ กระทรวงและหน่วยงานที่ดูแล ด้านการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 40 แห่ง เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีการเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้ การเตรียมตัวดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมมากที่สุดในปี พ.ศ.2558 ที่ประชุม อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจึงได้ศึกษาเรื่องสภาพปัจจุบันของการเตรียมความพร้อม ปัญหา อุปสรรค การแก้ไขที่ผ่านมา และหาแนวทางแก้ไขในช่วงต่อไป เป็นการเร่งด่วน

สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ กรมประชาสัมพันธ์ (2554) ได้สรุปแหล่งกำเนิดของการกำเนิดอาเซียนและวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of South East Asian Nations : ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรีจาก 5 ประเทศ ได้แก่ นายอาดัม มาลิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ตุน อับดุล ราซัค บิน ฮุสเซน รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ประเทศมาเลเซีย นายนาซิโซ รามอส รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ นายเอส ราชารัตนาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ และพันเอก(พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาคธำรงไว้ซึ่งสันติภาพเสถียรภาพและความมั่นคงปลอดภัยทางการเมืองสร้างเสริมความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกีดกันอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจากเจตจำนงที่สอดคล้องกันนี้นำไปสู่การขยายสมาชิกภาพ โดยบรูไนดารุสซาลาม ได้เข้าเป็นสมาชิกในลำดับที่ 6 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2527 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสหภาพพม่าเข้าเป็นสมาชิกพร้อมกัน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และราชอาณาจักรกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 10 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ทำให้ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกรวมทั้งหมด 10 ประเทศปฏิญญากรุงเทพฯ ได้ระบุวัตถุประสงค์สำคัญ 7 ประการของการจัดตั้งอาเซียน ได้แก่ (1) ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และการบริหาร (2) ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค (3) เสริมสร้างเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ พัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค (4) ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี (5) ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริมการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (6) เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคมและ (7) เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอกองค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศ นโยบายการดำเนินงานของอาเซียนจะเป็นผลจากการประชุมหารือในระดับหัวหน้ารัฐบาลระดับ

รัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน ทั้งนี้การประชุมสุดยอดอาเซียน(ASEAN Summit) หรือ การประชุมของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นการประชุมระดับสูงสุดเพื่อกำหนดแนวนโยบายในภาพรวมและเป็นโอกาสที่ประเทศสมาชิกได้ร่วมกัน ประกาศเป้าหมายและแผนงานของอาเซียนในระยะยาว ซึ่งจะปรากฏ เป็นเอกสารในรูปแบบต่างๆ อาทิ แผนปฏิบัติการ (Action Plan) แถลงการณ์ร่วม (Joint Declaration) ปฏิญญา (Declaration) ความตกลง(Agreement) หรืออนุสัญญา (Convention) ส่วนการประชุมในระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสจะเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาทั้งนโยบายในภาพรวมและนโยบายเฉพาะด้านอาเซียนได้ลงนามร่วมกันในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)ภายในปี 2563 หรือ ค.ศ. 2020 โดยสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้านในด้านการเมืองให้จัดตั้ง “ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” หรือ ASEAN Political Security Community (APSC) ด้านเศรษฐกิจให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” หรือ ASEAN Economic Community (AEC) และด้านสังคมและวัฒนธรรมให้จัดตั้ง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” หรือ ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) ซึ่งต่อมาผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้เร่งรัดการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นกว่าเดิมอีก 5 ปี คือภายในปี 2558 หรือ ค.ศ. 2015 โดยได้เล็งเห็นว่าสถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาเซียน จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถจับบทบาทในการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาคและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง สัญลักษณ์ของอาเซียนเป็นวงข้าวสีเหลือง 10 มัด หมายถึง การที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศรวมกัน เพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน อยู่ในพื้นที่วงกลมสีแดง สีขาวและน้ำเงิน ซึ่งแสดงถึงความเป็นเอกภาพ มีตัวอักษรคำว่า “asean” สีน้ำเงิน อยู่ใต้ภาพวงข้าวอันแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อความมั่นคง สันติภาพ เอกภาพและความก้าวหน้าของประเทศสมาชิกอาเซียน สีทั้งหมดที่ปรากฏในสัญลักษณ์ของอาเซียน เป็นสีสำคัญที่ปรากฏในธงชาติของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง สีแดงหมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ และสีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

เพลงประจำอาเซียน (ASEAN Anthem)

การจัดทำเพลงประจำอาเซียนเป็นการดำเนินการตามข้อ 40 ของกฎบัตรอาเซียนที่กำหนดให้อาเซียน “มีเพลงประจำอาเซียน”

ในปี 2551 ประเทศไทยได้รับความไว้วางใจจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันเพลงประจำอาเซียน ซึ่งได้จัดเป็นการแข่งขันแบบเปิดให้ประชาชนในประเทศสมาชิก

อาเซียนที่สนใจส่งเพลงของตนเองเข้าประกวด (open competition) โดยมีหลักเกณฑ์ 5 ประการ ได้แก่

1. มีเนื้อร้องเป็นภาษาอังกฤษ
2. มีลักษณะเป็นเพลงชาติประเทศสมาชิกอาเซียน สัญลักษณ์ของอาเซียน
3. มีความยาวไม่เกิน 1 นาที
4. เนื้อร้องสะท้อนความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียนและความหลากหลายทางด้าน

วัฒนธรรมและเชื้อชาติ

5. เป็นเพลงที่ แต่งขึ้นใหม่

กระทรวงการต่างประเทศเป็นเจ้าภาพจัดการประกวดแข่งขันเพลงประจำอาเซียนในระดับภูมิภาคการแข่งขันรอบแรกมีขึ้นเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2551 ที่โรงแรม Pullman Bangkok King Power มีกรรมการจากประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศละ 1 คน ในส่วนของประเทศไทย ฯพณฯ องคมนตรี พล.ร.อ.อัสนี ปราโมช ได้ให้เกียรติรับเป็นกรรมการฝ่ายไทยและทำหน้าที่ ประธานการประชุมคัดเลือกเพลงคณะกรรมการได้คัดเลือกเพลงจำนวน 10 เพลง จาก 99 เพลง ที่ส่ง เข้าประกวดจากทุกประเทศสมาชิกอาเซียน (เป็นเพลงที่แต่ง โดยชาวไทย 11 เพลง) และการแข่งขันรอบตัดสินมีขึ้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2551 คณะกรรมการตัดสิน ประกอบด้วยกรรมการชุดเดิมจากอาเซียน จำนวน 10 คน และจากประเทศอื่น ๆ นอกอาเซียนอีก 3 คน คือ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีนและเครือรัฐออสเตรเลีย ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์เลือกเพลง ASEAN Way ของไทยที่แต่งโดย นายกิตติคุณ สดประเสริฐ (ทำนองและเรียบเรียง)นายสำเภา ไตรอุดม (ทำนอง) และนางพะยอม วลัยพัชรา (เนื้อร้อง) ให้เป็นเพลงประจำอาเซียน และได้ใช้บรรเลงอย่างเป็นทางการในพิธีเปิดการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552 การมีเพลงประจำอาเซียนถือว่ามีผลสำคัญต่ออาเซียนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเชื่อมโยงประชาชนของรัฐสมาชิกอาเซียน เข้าไว้ด้วยกัน และการที่ไทยได้รับความไว้วางใจจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้เป็นเจ้าภาพจัดการประกวดแข่งขันเพลงประจำอาเซียน รวมทั้งเพลงจากไทย ได้รับคัดเลือกให้เป็นเพลงประจำอาเซียน ถือเป็นเกียรติภูมิของประเทศ และแสดงถึงความสามารถของคนไทยด้วย

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 เมื่อปี 2550 ที่ประเทศสิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในกฎบัตรอาเซียน ซึ่งเปรียบเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขับเคลื่อนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ตามที่ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันไว้ โดยวัตถุประสงค์ของกฎบัตร คือ ทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและเคารพกฎกติกาในการทำงานมากขึ้น นอกจากนี้กฎบัตรอาเซียนจะเป็นสถานะนิติบุคคล แก่อาเซียนในฐานะที่เป็นองค์กรระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Organization) จุดเด่นประการหนึ่งของกฎบัตรอาเซียน คือ การที่ข้อบทต่างๆ ถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้อาเซียนเป็นองค์กรที่ประชาชนเข้าถึงและเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนในประเทศสมาชิกมากยิ่งขึ้น กฎบัตรอาเซียน ประกอบด้วยบทบัญญัติ 13 บท รวม 55 ข้อย่อย อาจสรุปบทบัญญัติที่สำคัญของกฎบัตรอาเซียนได้ ดังนี้

บทที่ 1 เป้าหมายและหลักการ (Purposes and Principles) ระบุเป้าหมายของอาเซียน และหลักการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสมาชิก ได้แก่ เป้าหมายการส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค ความกินดีอยู่ดีของประชาชน ความมั่นคงของมนุษย์ การส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม การลดช่องว่างของการพัฒนาการส่งเสริมประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชน การพัฒนาอย่างยั่งยืน สิ่งแวดล้อม การศึกษา ยาเสพติด การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน เป็นต้น ส่วนหลักการ ได้แก่ เรื่องอำนาจอธิปไตยการไม่แทรกแซงกิจการภายในหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล และการเคารพความแตกต่าง เป็นต้น

บทที่ 2 สถานะบุคคล (Legal Personality) ให้อาเซียนมีสถานะบุคคล

บทที่ 3 สมาชิกภาพ (Membership) กำหนดกฎเกณฑ์และกระบวนการในการรับสมาชิกใหม่ เช่น ต้องเป็นประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และได้รับการรับรองจากประเทศสมาชิกอาเซียนและต้องยินยอมผูกพันตามกฎบัตรและสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐสมาชิก รวมทั้งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิกไว้กว้างๆ คือ รัฐสมาชิกจะมีสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรและความตกลงต่างๆ ของอาเซียน รวมถึงหน้าที่ในการออกกฎหมาย ภายในเพื่อรองรับพันธกรณีด้วย

บทที่ 4 องค์กรของอาเซียน (Organs) ประกอบด้วย

1. ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบาย และมีการประชุมปีละ 2 ครั้ง

2. คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน ทำหน้าที่เตรียมการประชุม

สุดยอดอาเซียน ประสานงานระหว่าง 3 เสาหลัก เพื่อความเป็นบูรณาการในการดำเนินงานของอาเซียน และแต่งตั้งรองเลขาธิการอาเซียน

3. คณะมนตรีประชาคมอาเซียน (ASEAN Community Council) สำหรับ 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยผู้แทนที่แต่ละประเทศสมาชิกแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ประสานงานและติดตามการดำเนินงานตามแนวนโยบายของผู้นำทั้งในเรื่องที่อยู่ภายใต้เสาหลักของตนและเรื่องที่เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลายเสาหลัก และเสนอรายงานและข้อเสนอแนะในเรื่องที่อยู่ภายใต้การดูแลของตนต่อผู้นำ

4. องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies) จัดตั้งโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

5. สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของเลขาธิการอาเซียน (Secretary General of ASEAN)

6. คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives (CPR) to ASEAN) ที่กรุงจकार์ตา โดยประเทศสมาชิกจะแต่งตั้งผู้แทนระดับเอกอัครราชทูตเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน ที่กรุงจकार์ตา

7. สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National Secretariat) จัดตั้งโดยประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ

8. องค์การสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (ASEAN human rights body- AHRB) มีหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค

9. มูลนิธิอาเซียน (ASEAN Foundation) มีหน้าที่สนับสนุนเลขาธิการอาเซียนและประสานงานกับองค์กรอื่นๆ ของอาเซียน

บทที่ 5 องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน (Entities Associated with ASEAN) ให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรต่างๆ ที่สนับสนุนหลักการและวัตถุประสงค์ของอาเซียนตามรายชื่อในภาคผนวกของกฎบัตรได้ โดยภาคผนวกจะแบ่งประเภทองค์กรดังกล่าวเป็น 5 ประเภทได้แก่ 1) องค์กรรัฐสภา คือ สมัชชา รัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly- AIPA) 2) องค์กรภาคธุรกิจ 3) องค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการรับรองโดยอาเซียน 4) กลุ่ม think tank และองค์กรด้านการศึกษา และ 5) องค์กรอื่นๆ โดยให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนในการปรับปรุง ภาคผนวกตามข้อเสนอแนะของคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน

บทที่ 6 เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต (Immunities and Privileges) ระบุหลักการกว้างๆในการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูตแก่ 1) สำนักเลขาธิการอาเซียนและองค์กรอื่นๆ

ของอาเซียน 2) เลขาธิการอาเซียนและเจ้าหน้าที่ของสำนักเลขาธิการอาเซียน และ 3) ผู้แทนถาวร
ของรัฐสมาชิก ณ กรุงจาการ์ตา และผู้แทนของรัฐสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมของอาเซียน เช่น
เดินทางไปประชุม เป็นต้น โดยรายละเอียดให้เป็นไปตามข้อตกลงแยกต่างหากจากกฎบัตร

บทที่ 7 กระบวนการตัดสินใจ (Decision Making) หลักทั่วไป คือ ฉันทามติ
(Consensus) แต่มีข้อยกเว้นได้แก่ 1) กรณีที่ไม่มีแนวทางมติ อาจส่งเรื่องให้ผู้นำตกลงกันว่าจะใช้
วิธีการใดตัดสินใจ 2) กรณีที่มีข้อตกลงอื่นๆ ของอาเซียนอนุญาตให้ใช้วิธีการอื่นตัดสินใจได้ เช่น
ปัจจุบันมีสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ให้ใช้
คะแนนเสียง 2 ใน 3 ได้ และ 3) กรณีที่มีการละเมิดพันธกรณีตามกฎหมายอย่างร้ายแรง ผู้นำมี
อำนาจตัดสินใจด้วยวิธีการใดๆ ตามที่จะตกลงกันเพื่อกำหนดมาตรการลงโทษ นอกจากนี้ ยังให้มี
ความยืดหยุ่นในการผูกพันตามข้อตกลงต่างๆ โดยใช้สูตรอาเซียน ลบ X (ASEAN minus X
สำหรับความตกลงทางเศรษฐกิจซึ่งหมายความว่าหากประเทศสมาชิกทุกประเทศมีฉันทามติ
เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ แล้ว ประเทศที่ยัง ไม่พร้อมก็อาจเลือกที่จะยังไม่เข้าร่วมได้

บทที่ 8 การระงับข้อพิพาท (Settlement of Disputes) 1) กำหนดในหลักการให้มีกลไก
ระงับข้อพิพาท (Dispute Settlement Mechanism- DSM) สำหรับทุกเสาหลัก 2) ใช้การ
ปรึกษาหารือและการเจรจาในการระงับข้อพิพาทเป็นอันดับแรก 3) ให้คู่พิพาทสามารถเลือกใช้
กระบวนการไกล่เกลี่ย โดยอาจขอให้ประธานอาเซียนหรือเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยได้
4) หากความตกลงเฉพาะกำหนด DSM ไว้แล้ว ก็ให้ใช้ DSM นั้น 5) หากข้อขัดแย้งไม่เกี่ยวข้องกับ
ความตกลงของอาเซียนฉบับใดให้ใช้กลไกคณะรัฐมนตรีที่จัดตั้งโดยสนธิสัญญาไมตรีและ
ความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 6) หากไม่อาจหาข้อยุติในข้อขัดแย้งได้
อาจยกเรื่องให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนตัดสินใจ 7) ให้เลขาธิการอาเซียนติดตามตรวจสอบ
การปฏิบัติตามคำแนะนำ/คำตัดสินจาก DSM ของประเทศสมาชิก และจัดทำรายงานเสนอผู้นำ
8) กำหนดให้นำเรื่องการไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ/คำตัดสินจาก DSM ให้ผู้นำพิจารณา และ 9)
กฎบัตร ไม่ตัดสิทธิของประเทศสมาชิกที่จะใช้รูปแบบการระงับข้อพิพาทตามกฎหมายระหว่างประเทศ
หรือกฎหมายระหว่างประเทศอื่น

บทที่ 9 งบประมาณและการเงิน (Budget and Finance) ให้ความสำคัญกับการบริหาร
จัดการงบประมาณที่เป็นไปตามมาตรฐานสากลและสามารถตรวจสอบได้ และกำหนดเรื่องงบ
การบริหารงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ซึ่งรัฐสมาชิกจะจ่ายเงินสนับสนุนเท่าๆ กัน ตามที่
เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสามารถรับเงินสนับสนุนจากประเทศคู่เจรจาได้ แต่จะต้องไม่มีเงื่อนไขพิเศษ
ทั้งนี้ กฎบัตรมิได้ระบุเรื่องกองทุนพิเศษต่างๆ เพื่อการดำเนินการของอาเซียน อาทิ การดำเนิน
กิจกรรมความร่วมมือ การลดช่องว่างการพัฒนา ฯลฯ เพราะเป็นเรื่องที่จะต้องมีการศึกษาและ
กำหนดวิธีระดมทุนที่เหมาะสมต่อไป

บทที่ 10 การบริหารงานและกระบวนการ(Administration and Procedure) 1) กำหนดให้ประธานของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน คณะมนตรีประสานงานอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียนและคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน ตลอดจนองค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาและองค์กรเจ้าหน้าที่อาวุโสตามที่เหมาะสม มาจากประเทศเดียวกัน (Single Chairmanship) เพื่อส่งเสริมให้การทำงานเป็นเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 2) การเพิ่มบทบาทประธานในการ (ก) เป็นผู้ส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียนและเป็นผู้ผลักดันการสร้างประชาคมอาเซียน (ข) เป็นผู้ส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในแง่การนำนโยบายของอาเซียนเข้าไปผนวกไว้ในนโยบายระดับชาติของรัฐสมาชิกและการส่งเสริมบทบาทของอาเซียนในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศภายนอกภูมิภาค และ (ค) ทำให้อาเซียนสามารถจัดการวิกฤตการณ์และสถานการณ์เร่งด่วนที่มีผลกระทบต่ออาเซียนได้อย่างทันที่และมีประสิทธิภาพ

บทที่ 11 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน (Identity and Symbols) กำหนดให้อาเซียนมีหน้าที่ในการส่งเสริม 1) อัตลักษณ์ ซึ่งหมายถึง การสร้างความรู้สึกในการเป็นเจ้าของอาเซียนในหมู่ประชาชน และ 2) สัญลักษณ์ ได้แก่ คำขวัญ (วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว) ธงและดวงตราอาเซียน วันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคม ของทุกปี) และเพลงอาเซียน

บทที่ 12 ความสัมพันธ์กับภายนอก (External Relations) มีหลักการสำคัญ ดังนี้ 1) ให้อาเซียนเป็นผู้ผลักดันหลักในการรวมกลุ่มระดับภูมิภาคที่อาเซียนริเริ่มขึ้น และเน้นการเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในโครงสร้างความสัมพันธ์ระดับภูมิภาค 2) ให้ประเทศสมาชิกพยายามหาทำที่ร่วมในเวทีระหว่างประเทศต่างๆ 3) กำหนดให้ประเทศผู้ประสานงาน (Country Coordinator) มีหน้าที่ประสานงานความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา หรือองค์กรระหว่างประเทศอื่น โดยมีคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่ 3 หรือองค์กรระหว่างประเทศ (ASEAN Committees in Third Countries and International Organizations) เป็นผู้สนับสนุนการทำงาน โดยเฉพาะ

การส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศที่คณะกรรมการนั้นตั้งอยู่ 4) ให้รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนในฐานะองค์กรความร่วมมือเฉพาะสาขาเป็นผู้ดูแลความสอดคล้องและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน 5) ให้อำนาจคณะมนตรีประสานงานอาเซียนแต่เพียงองค์กรเดียวในการกำหนดสถานะความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับประเทศหรือองค์กรภายนอก โดยที่ประชุมรัฐมนตรีอื่นๆ สามารถเชิญประเทศหรือองค์กรภายนอกเข้าร่วมกิจกรรมได้เป็นครั้งคราว และ 6) ให้การรับรองเอกอัครราชทูตที่ประเทศอื่นแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนประจำอาเซียน

บทที่ 13 บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย (General and Final Provisions) กำหนดเรื่องพันธกรณีของประเทศสมาชิกในการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กฎบัตรและความตกลงต่างๆของอาเซียน การมีผลใช้บังคับของกฎบัตรเมื่อทุกประเทศให้สัตยาบันการภาคยานุวัติของประเทศสมาชิกใหม่ ซึ่งเป็นที่เข้าใจว่าจะเปิดให้เฉพาะประเทศติมอร์เลสเตเท่านั้น การแก้ไขกฎบัตรการทบทวนกฎบัตร 5 ปี หลังจากกฎบัตรมีผลใช้บังคับหรือตามที่ผู้นำกำหนด การตีความ กฎบัตร ซึ่ง HLTf จะต้องหารือเรื่องกลไกที่เหมาะสมต่อไป การกำหนดให้ความตกลงอาเซียนที่มีอยู่ในปัจจุบันมีผลใช้บังคับต่อไป และให้กฎบัตรมีผลเหนือกว่าความตกลงในกรณีที่มีความขัดแย้งกัน กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของอาเซียน กฎบัตรอาเซียนมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551 กล่าวคือ หลังจากประเทศสมาชิกครบทั้ง 10 ประเทศ ได้ให้สัตยาบันกฎบัตรและการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม 2552 ที่จังหวัดเพชรบุรี ประเทศไทย เป็นการประชุมระดับผู้นำอาเซียนครั้งแรกหลังจากกฎบัตรมีผลบังคับใช้ กลไกการบริหารของอาเซียน (Organs) 1. ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบาย และมีการประชุมปีละ 2 ครั้ง มีหน้าที่ 1) ให้แนวนโยบายและตัดสินใจเรื่องสำคัญๆ 2) สั่งการให้มีการประชุม ระดับรัฐมนตรีเป็นการเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเสาหลักต่างๆ มากกว่า 1 เสา 3) ดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่กระทบต่ออาเซียน 4) ตัดสินข้อพิพาทระหว่างรัฐสมาชิก กรณีที่ไม่อาจหาข้อยุติในข้อขัดแย้งได้ หรือมีการไม่ปฏิบัติตามคำตัดสินของกลไกระงับข้อพิพาท 5) การตั้งหรือยุบองค์กรอาเซียน 6) แต่งตั้งเลขาธิการอาเซียน

2. คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน ทำหน้าที่เตรียมการประชุมสุดยอดอาเซียน ประสานงานระหว่าง 3 เสาหลัก เพื่อความเป็นบูรณาการในการดำเนินงานของอาเซียน และแต่งตั้งรองเลขาธิการอาเซียน

3. คณะมนตรีประชาคมอาเซียน (ASEAN Community Council) สำหรับ 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ผู้แทนที่แต่ละประเทศสมาชิกแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ประสานงานและติดตามการดำเนินงานตามแนวนโยบายของผู้นำทั้งในเรื่องที่อยู่ภายใต้เสาหลักของตนและเรื่องที่เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลายเสาหลักและเสนอรายงานและข้อเสนอแนะในเรื่องที่อยู่ภายใต้การดูแลของตนต่อผู้นำ

4. องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies) จัดตั้งโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน มีหน้าที่หลัก คือ 1) ดำเนินการตามอาณัติที่มีอยู่แล้ว 2) นำความตกลงและมติของผู้นำไปปฏิบัติ 3) เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการสร้างประชาคม

อาเซียน 4) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อคณะมนตรีประชาคมอาเซียนที่เหมาะสมและ 5) สามารถมีเจ้าหน้าที่อาวุโส หรือองค์กรย่อยเพื่อสนับสนุนการทำงานได้

5. สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของเลขาธิการอาเซียน (Secretary General of ASEAN) ซึ่งมีบทบาทมากขึ้นโดยนอกจากจะเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารของอาเซียนแล้ว เลขาธิการอาเซียนจะมีบทบาทในการติดตามการปฏิบัติตามคำตัดสินของกลไกระงับข้อพิพาทและรายงานตรงต่อผู้นำ และสนับสนุนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรของอาเซียนกับภาคประชาสังคม ทั้งนี้ ให้มีรองเลขาธิการอาเซียน (Deputy Secretary General) 4 คน โดย 2 คน จะมาจากการหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษรประเทศ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และอีก 2 คนมาจากการคัดเลือกตามความสามารถ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และอาจได้รับการต่ออายุได้อีก 1 วาระ

6. คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives (CPR) to ASEAN) ที่กรุงจาการ์ตา โดยประเทศสมาชิกจะแต่งตั้งผู้แทนระดับเอกอัครราชทูตเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียนที่กรุงจาการ์ตา ซึ่งเป็นคนละคนกับเอกอัครราชทูตประจำกรุงจาการ์ตา ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการอาเซียนโดยคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียนจะมีบทบาทสำคัญสองด้าน ได้แก่ การเป็นผู้แทนของประเทศสมาชิกและการเป็นผู้แทนของอาเซียน ซึ่งจะเป็นเรื่องการสนับสนุนคณะมนตรีประชาคมอาเซียนและองค์การความร่วมมือเฉพาะด้านต่างๆ การประสานงานกับสำนักเลขาธิการอาเซียน เลขาธิการอาเซียน และสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติของแต่ละประเทศสมาชิก และการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจา

7. สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National Secretariat) จัดตั้งโดยประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ เพื่อเป็นจุดประสานงานในการประสานงานและสนับสนุนภารกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนภายในประเทศ รวมทั้งการเตรียมการประชุมต่างๆ ของอาเซียน ตลอดจนเป็นศูนย์กลางเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียนด้วย

8. องค์กรสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (ASEAN Human Rights Body- AHRB) มีหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค โดยจะมีการตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญขึ้นมายกร่างเอกสารกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ (Term Reference) ขององค์กรดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศได้ให้แนวทางว่าอำนาจหน้าที่ขององค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนไม่ควรจำกัดแค่การให้คำปรึกษา แต่ควรรวมถึงการติดตามและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในภูมิภาค การส่งเสริมการศึกษาและการตื่นตัวของหน่วยงานภาครัฐและประชาชนด้วย

9. มูลนิธิอาเซียน (ASEAN Foundation) มีหน้าที่สนับสนุนเลขาธิการอาเซียนและประสานงานกับองค์กรอื่นๆ ของอาเซียนในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนและความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ของอาเซียน บรูไนฯ

เป็นสมาชิกอาเซียน เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2527 กรมประชาสัมพันธ์ โดยสำนักการประชาสัมพันธ์ ต่างประเทศ ได้จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นมาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเกี่ยวกับอาเซียน แก่ประชาชนชาวไทยให้แพร่หลายยิ่งขึ้นซึ่งคณะผู้จัดทำ ได้รวบรวมเรื่องราวความเป็นมาและความร่วมมือต่างๆ ที่เกิดขึ้น ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ โดยมีกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ซึ่งเป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียนในปี 2558 และยังมีแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity) และแผนการสื่อสารของอาเซียน (ASEAN Communication Plan) ของประชาคมอาเซียนทั้งสาม ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงประชาคม เศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นคู่มือในการดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎบัตรอาเซียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดสันติภาพและความรุ่งเรืองอย่างต่อเนื่องแก่ประชาชนอาเซียน

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558

ผู้นำอาเซียนเห็นชอบต่อปฏิญญาอาเซียนคอนคอร์ดสอง (บาหลี คอนคอร์ดสอง) ที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2546 เพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2536 ประชาคมอาเซียน ที่จัดตั้งขึ้นประกอบด้วย 3 เสา คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งเกี่ยวข้องและส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อวัตถุประสงค์ในการที่จะทำให้เกิดสันติภาพที่ยั่งยืน ความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค โดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่ประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ.2550 ได้เห็นพ้องให้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนเพื่อรองรับการดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ทั้งนี้แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint) สรุปได้ดังนี้

7.1) ประชาชนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียน และความรู้สึกของการเป็นประชาคม โดยการสร้างอัตลักษณ์บนพื้นฐานด้านผลประโยชน์ของภูมิภาคอาเซียน โดยเป็นตัวตนร่วมกัน จารีต ค่านิยม และความเชื่อ รวมทั้งความปรารถนาในฐานะประชาคมอาเซียน ส่งเสริมตระหนักและมีค่านิยมร่วมกันในความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันท่ามกลางความแตกต่างใน ทุกชนชั้นของสังคม สร้างความรู้สึกของความเป็นเจ้าของ และการรวมกันเป็น

เอกภาพท่ามกลางความหลากหลายและส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ในเรื่องวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ศาสนาและอารยธรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับชุมชน เพื่อปลูกฝังอัตลักษณ์อาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางในการก่อตั้งประชาคมโดยสนับสนุนทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วม

7.2) ยกกระดับคุณภาพชีวิต การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หนึ่งในมาตรการให้จัดทำแผนปฏิบัติการความร่วมมือระดับภูมิภาคสำหรับการพัฒนาทักษะสตรี เยาวชนและคนพิการเสริมสร้างทักษะในการประกอบการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ โดยเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มชายขอบ โดยการฝึกอบรมการฝีมือเพื่อปรับปรุงคุณภาพ ความเป็นอยู่ ซึ่งจะช่วยให้ส่งเสริมการพัฒนาชาติและการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน และมีมาตรการหนึ่งเพื่อจัดเวทีด้านผู้ประกอบการเยาวชนในกรอบความร่วมมือสาขาแรงงาน เยาวชน ภายในปี พ.ศ. 2542

7.3) การลดช่องว่างทางการพัฒนา เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อลดช่องว่างการพัฒนา โดยเฉพาะมิติการพัฒนาด้านสังคม ระหว่างประเทศสมาชิก ในพื้นที่ของอาเซียนที่ถูกทอดทิ้งและด้อยพัฒนา 2-4

7.4) พัฒนาศักยภาพ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ มีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ปกป้องผลประโยชน์ สิทธิ รวมทั้งส่งเสริมโอกาสอย่างเท่าเทียมและยกระดับคุณภาพชีวิต มาตรฐานการดำรงชีวิตสำหรับสตรี เด็ก ผู้สูงอายุและคนพิการเช่นมีมาตรการในการดำเนินตามแผนงานให้เป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรีในภูมิภาคอาเซียนและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ส่งเสริมและปกป้องสิทธิของสตรีและเด็ก จัดทำมาตรฐานความมั่นคงด้านสังคมในประเทศสมาชิกอาเซียน สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาการดูแลและสวัสดิการ คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ คนพิการ สตรีและเด็กที่ยากจนอ่อนแอ ถูกเอาเปรียบ ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของคนพิการ จัดตั้งกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ของอาเซียน

7.5) การจัดสวัสดิการ เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมและความคุ้มครองกันจากผลกระทบด้านลบจากการรวมตัวอาเซียนและโลกาภิวัตน์ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ให้ความมั่นใจว่าประชาชนอาเซียนทุกคนจะได้รับสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองกันจากผลกระทบเชิงลบจากโลกาภิวัตน์และการรวมตัวโดยพัฒนาคุณภาพ ความครอบคลุมและความยั่งยืนของการคุ้มครองทางสังคมและเพิ่มความสามารถในการจัดการความเสี่ยงทางด้านสังคม มีมาตรการในการสำรวจระบบการปกป้องทางด้านสังคมที่มีอยู่ในอาเซียนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในเรื่องระบบความมั่นคงทางด้านสังคม และการจัดเครือข่าย ดูแลคนจน คนด้อยโอกาส คนที่ถูก

ละเลย ได้รับผลกระทบจากกระบวนการรวมตัวและโลกาภิวัตน์ ดำเนินการที่เหมาะสมและออก
มาตรการป้องกันการทำนาจารต่อสตรี เด็กและกลุ่มอื่นๆ

7.6) ส่งเสริมองค์การธุรกิจช่วยสังคม ส่งเสริมให้เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร
ธุรกิจรวมไว้ในเรื่องที่ภาคธุรกิจต้องดำเนินการเพื่อให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนใน
รัฐสมาชิกอาเซียน

7.7) เสริมสร้างกลไกผลกระทบด้านต่างๆ การสร้างรัฐที่พร้อมรับมือกับภัยพิบัติและ
ประชาคมให้ปลอดภัยยิ่งขึ้น และเพื่อเสริมสร้างกลไกให้มีประสิทธิภาพและสามารถป้องกันและ
ลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมของรัฐสมาชิกอาเซียนอัน
เกิดจากภัยพิบัติและร่วมมือกันจัดการกับภัยพิบัติฉุกเฉินโดยใช้ความพยายามของรัฐบาล ความ
ร่วมมือในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ

7.8) จัดตั้งเครือข่ายครอบครัว โดยมีเป้าหมายหนึ่งเพื่อการขจัดความยากจน ช่วยเหลือ
ครอบครัวที่ยากจน

7.9) พัฒนาสมรรถภาพของระบบราชการ เน้นการจัดตั้งระบบราชการที่มีประสิทธิภาพ
โปร่งใส มีความรับผิดชอบและมีความน่าเชื่อถือ โดยเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรบุคคลใน
ระบบราชการของอาเซียน และเพิ่มความร่วมมือระหว่างรัฐอาเซียน 2-5 ขณะเดียวกัน
ภายในประเทศก็มีนโยบาย กฎหมาย และแผนพัฒนาต่างๆที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ทั้งนี้
แผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมและมั่นคงของมนุษย์โดยตรงคือ

ยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2555-2559

ยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2555-2559 ที่มี
วิสัยทัศน์ “มุ่งสู่สังคมคุณภาพ บนพื้นฐานความรับผิดชอบร่วมกัน” ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์
ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การผลักดันให้เกิดสังคมสวัสดิการ

กลยุทธ์ที่ 1.1 พัฒนาระบบคุ้มครองทางสังคม

กลยุทธ์ที่ 1.2 พัฒนาความมั่นคงเรื่องที่อยู่อาศัย

กลยุทธ์ที่ 1.3 การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์ที่ 1.4 การเตรียมความพร้อมผู้สังคมสูงอายุ

กลยุทธ์ที่ 1.5 ส่งเสริมสนับสนุนความมั่นคงของมนุษย์

กลยุทธ์ที่ 1.6 การสร้างและขยายโอกาสเพื่อความเสมอภาคและความเป็นธรรม

ทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสังคมเข้มแข็งพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ 2.1 ส่งเสริมสถาบันครอบครัวและชุมชนให้เป็นกลไกพื้นฐานในการพัฒนาสังคมคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาและฟื้นฟูชุมชนและสังคมในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างพลังทางสังคม

กลยุทธ์ที่ 3.1 ส่งเสริมบทบาทเชิงสร้างสรรค์ของประชาชนโดยผ่านกลไกของภาคประชาสังคม

กลยุทธ์ที่ 3.2 ส่งเสริมจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับขีดความสามารถการบริหารจัดการด้านการพัฒนาสังคม

กลยุทธ์ที่ 4.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านสังคม

กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ 4.3 การสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

นโยบาย กฎหมาย และแผนพัฒนาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ 7 กลุ่มเป้าหมายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้แก่ ครอบครัว เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ สตรี คนพิการ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และชุมชน มีดังต่อไปนี้

1. ครอบครัว มีนโยบาย กฎหมาย และแผนพัฒนาต่างๆภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. 2547 - 2556 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและประสานงานสถาบันครอบครัวแห่งชาติ พ.ศ.2551 รายละเอียดมีดังนี้

1.1) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เน้นการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ การคุ้มครองจากรัฐ และปราศจากการกระทำ ความรุนแรง

1.2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 เน้นการพัฒนาศักยภาพของสถาบันครอบครัว มีการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว ส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง

1.3) นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ.2547- 2556 มีพันธกิจ คือ รัฐและองค์กรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและสร้างจิตสำนึกร่วมกัน พัฒนาสถาบันครอบครัว โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ป้องกันปัจจัยเสี่ยงที่บั่นทอนครอบครัว และคุ้มครองช่วยเหลือครอบครัวที่มีปัญหา สนับสนุนทรัพยากรและพัฒนากลไกองค์กรและบุคลากร เพื่อพัฒนาสถาบันครอบครัวพัฒนาและเผยแพร่ กฎหมาย องค์ความรู้ ด้านครอบครัว ภายใต้การดำเนินยุทธศาสตร์หลัก 4 แนวทางดังนี้ การพัฒนาศักยภาพของครอบครัวแบบองค์รวม การ

สร้างหลักประกันคุ้มครองทางสังคมของครอบครัว การสร้างระบบกลไกบริหารจัดการให้เกื้อหนุนความเข้มแข็งของครอบครัว และการพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาครอบครัว

1.4) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมและประสานงานสถาบันครอบครัวแห่งชาติ พ.ศ. 2551 เน้นส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัว ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดทำแผนพัฒนาครอบครัวบรรจุในข้อบังคับงบประมาณหรือเทศบัญญัติและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

2. เด็กและเยาวชน มีนโยบาย กฎหมาย และแผนพัฒนาต่างๆภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2550 แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2559 นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติ ด้านการพัฒนาเด็กตามแนวทางโลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก” พ.ศ.2550-2559 รายละเอียดมีดังนี้

2.1) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เน้นการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน มีการตั้งกองทุนคุ้มครองเด็ก เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพ เนื่องจากประสบปัญหาสังคม ถูกทารุณกรรม ช่วยเหลือเด็กที่พ้นจากความปกครองดูแลของสถานแรกรับสถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู รวมทั้งครอบครัวอุปถัมภ์ของเด็ก ส่งเสริมความประพฤติเด็กนักเรียนและนักศึกษาให้เหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัย โดยจัดให้มีการพัฒนาระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว การให้คำปรึกษาการฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง พร้อมกับการให้ความสำคัญกับครอบครัวโดยเฉพาะบิดามารดาผู้ใช้อำนาจปกครองเด็กและเยาวชนจะมีบทบาทหลัก และภาระหน้าที่ในการดูแลขัดเกลารับผิดชอบเด็กและเยาวชนขนานไปกับองค์กรสังคมอื่นๆ อาทิ เช่น กระจายความรับผิดชอบไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลเด็กและเยาวชนในชุมชนอย่างใกล้ชิด ให้สื่อมวลชนซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งที่มีอิทธิพลสูงต่อจิตใจและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ร่วมรับผิดชอบต่อการพัฒนาครอบครัว ตัวเด็กและเยาวชน

2.2) พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ 2550 มีการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนในระดับต่างๆ ซึ่งผลการดำเนินการได้เกิดสภาเด็กและเยาวชนในระดับอำเภอทั่วประเทศ จำนวน 877 อำเภอ ได้เกิดสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 77 จังหวัด

2.3) แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555 – 2559 มีพันธกิจในการพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งกาย ใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม และมีพฤติกรรมเหมาะสมตามวัย เสริมพลังภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนและทุกระดับในการพัฒนาเด็กและเยาวชน และพัฒนาระบบบริหารจัดการในการคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4

ยุทธศาสตร์ ดังนี้ การสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน การคุ้มครองและ
พัฒนาเด็กที่ต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษและเด็กพิเศษ (Special Child) ส่งเสริมและสนับสนุน
ความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและเยาวชน และการพัฒนาระบบ
บริหารจัดการในการคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน

2.4) นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติด้านการพัฒนาเด็กตามแนวทาง
โลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก” พ.ศ.2550-2559 เน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนมี
กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมให้เด็กและเยาวชนจากทั่วราชอาณาจักร และจากทุกกลุ่มทุก
ประเภทประมาณ 12,000 คน โดยเน้นความสำคัญในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กใน 4 เรื่องหลัก
คือ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต จัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ปกป้องเด็กจากการถูกละเมิดหรือแสวงหา
ประโยชน์และความรุนแรง ต่อด้าน HIV / AIDS

3. ผู้สูงอายุ มีนโยบาย กฎหมาย และแผนพัฒนาต่างๆภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง
ได้แก่ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545-2564
ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ.2552 และนโยบายของรัฐบาลนายกรัฐมนตรี น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
รายละเอียดมีดังนี้

3.1) พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 มาตรา 13 การจัดสวัสดิการสังคม มีการ
จัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุในลักษณะ
กลุ่มชมรมช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน การคุ้มครองสิทธิ การพัฒนาระบบ
คุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ และการสนับสนุนทั้งในด้านสังคม สุขภาพ เศรษฐกิจ
รวมถึงการให้สิทธิในการได้รับบริการสาธารณะและเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

3.2) แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 – 2564 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ.
2552 การพัฒนาศักยภาพ มีการเตรียมความพร้อมของประชาชนเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพการ
ส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ

3.3) นโยบายรัฐบาลนายกรัฐมนตรี น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร การจัดให้เบี้ยยังชีพราย
เดือนแบบขั้นบันไดสำหรับผู้สูงอายุ โดยผู้ที่มีอายุ 60-69 ปี จะได้รับ 600 บาท อายุ 70-79 ปี
จะได้รับ 700 บาท อายุ 80-89 ปี จะได้รับ 800 บาท และอายุ 90 ปีขึ้นไป จะได้รับ 1,000
บาท การส่งเสริมการมีส่วนร่วม สนับสนุนให้ผู้สูงอายุร่วมเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมภายใต้หลักคิด
ที่ว่า ผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์สูง จึงควรส่งเสริมให้มามีส่วนร่วมในการพัฒนา
บ้านเมือง

แนวทางการสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียน

การสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียน เป็นเรื่องที่ถูกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมกันทำ เพราะภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม ล้วนได้รับผลจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สรุปเป็นขั้นตอนได้ ดังนี้

1. การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเป็นพลเมืองอาเซียน ซึ่งทัศนคตินั้นมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1.1 องค์ประกอบเชิงความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective Component) จะต้องสร้างความรู้สึกที่ดีในการเป็นพลเมืองอาเซียน ลดความรู้สึกชิงชัง ขัดแย้ง และความเคียดแค้นกับเรื่องราวในอดีตต่าง ๆ ระหว่างกัน แต่ส่งเสริมความพึงพอใจ ความภาคภูมิใจในการเป็นพลเมืองอาเซียนซึ่งจะต้องร่วมกันสร้างสรรค์ภูมิภาคนี้ด้วยกัน

1.2 องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้คิด (Cognitive Component) จะต้องส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา ความสำคัญและความจำเป็น รวมทั้งคุณค่าในการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนในฐานะพลเมืองอาเซียนให้แก่ชาวอาเซียนโดยทั่วกัน

1.3 องค์ประกอบเชิงพฤติกรรม (Behavioral Component) จะต้องมีการสร้างแนวปฏิบัติที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองอาเซียนร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การแสดงออกถึงความเอื้ออาทรกัน การแสดงออกถึงการยอมรับความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม และการเคารพซึ่งกันและกัน เป็นต้น

2. การสร้างกระบวนการในการส่งเสริมความเป็นพลเมือง ซึ่งจะต้องอาศัยกระบวนการต่างๆ ที่สอดคล้องกับ 3 เสาของประชาคมอาเซียน ดังนี้

2.1 กระบวนการทางการเมืองและความมั่นคง ที่สนับสนุนส่งเสริมประชาคมการเมืองและความมั่นคง อาเซียน (APSC) โดยมุ่งสร้างสรรค์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองอาเซียนในด้านนี้ของประชาชนในแต่ละประเทศ เช่น รักความสงบ แก้ปัญหาด้วยสันติ วิธี เคารพกฎกติการะหว่างกัน เป็นต้น

2.2 กระบวนการทางเศรษฐกิจที่สนับสนุนส่งเสริมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในขณะเดียวกันก็สร้างสรรค์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองอาเซียนในด้านเศรษฐกิจเพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายด้านเศรษฐกิจด้วย เช่น ความเชี่ยวชาญทางด้านอาชีพและความตระหนักรู้ในการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นต้น

2.3 กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม ที่สนับสนุนส่งเสริมประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) ซึ่งจะต้องมุ่งส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองอาเซียนที่ สอดคล้องกับความมุ่งหมาย ของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เช่น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลและสังคม คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ความมีน้ำใจเอื้ออาทรและความสามัคคี รักษาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ทั้งนี้ ในการส่งเสริมทัศนคติที่ดีนั้น จำเป็นต้องอาศัยการดำเนินงานทั้งโดยองค์กรหรือ

หน่วยงานที่มีบทบาทหลักและกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งอาจจำแนกเป็นภาคส่วนทางสังคม ดังนี้

1. ภาครัฐ โดยรัฐบาล กระทรวง กรมและหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมอาเซียน กระทรวงต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนการสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียน

2. ภาคเอกชนโดยองค์กร บริษัทและห้างร้านต่าง ๆ จะต้องมีแนวทางและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้สมาชิกในองค์กรของตนมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นพลเมืองอาเซียนและเป็นพลังขับเคลื่อนหน้าที่ยี่ร่วมกับภาครัฐและภาคประชาชน

3. ภาคประชาชน โดยสถาบันครอบครัว กลุ่มชาวบ้าน องค์กรชุมชน ท้องถิ่น องค์กรอิสระต่าง ๆ จะต้องมีการบูรณาการสร้างเสริมทัศนคติที่ดีต่อการเป็นพลเมืองอาเซียนไว้ในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมกับภาครัฐและโครงการประชุมวิชาการระดับชาติ และนานาชาติ

การเตรียมความพร้อมพลเมืองเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ภาคเอกชนในการขับเคลื่อนความเป็นพลเมืองอาเซียนด้วยพลเมืองอาเซียนอาจมีความหลากหลายในทางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อและวิถีชีวิตแต่ด้วยแนวโน้มอนาคตที่ต้องอยู่ภายใต้กฎกติกาเดียวกันในฐานะเป็นพลเมืองของภูมิภาคนั้น จำเป็นต้องร่วมกันแสวงหาจุดร่วมและสร้างสรรคให้เป็นคุณลักษณะประจำของพลเมืองอาเซียนซึ่งจะต้องส่งเสริมและพัฒนาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างแท้จริง

คุณลักษณะของพลเมืองอาเซียน

การสร้างเสริมคุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในที่นี้ขอจำแนกคุณลักษณะดังกล่าว เป็น 3 ส่วน ได้แก่ คุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองอาเซียน คุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนตามทฤษฎีการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ และคุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนตามกฎบัตรอาเซียน ดังนี้

1. คุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองอาเซียน

1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน คุณลักษณะประการแรกที่เป็นประตูสำคัญสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนที่ดี คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน โดยเฉพาะการรับรู้ จนเกิดความเข้าใจในประเด็นต่อไปนี้

1.1.1 จุดกำเนิดอาเซียน พลเมืองอาเซียนจะต้องบอกเล่าถึงความเป็นมา ความจำเป็นที่ต้องมีประชาคมอาเซียนและการเกิดประชาคมอาเซียนได้

1.1.2 กฎบัตรอาเซียนพลเมืองอาเซียนจะต้องบอกสาระสำคัญของกฎบัตรอาเซียน ที่ถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญของอาเซียนซึ่งรับรองโดยผู้นำประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ โดยเฉพาะ วัตถุประสงค์และหลักการสำคัญของกฎบัตรอาเซียนได้

1.1.3 สัญลักษณ์อาเซียน พลเมืองอาเซียนจะต้องรู้จักสัญลักษณ์อาเซียนและ สามารถอธิบายได้ว่า สัญลักษณ์นั้นคืออะไร หมายถึงอะไร สะท้อนความเป็นอย่างไรของอาเซียน

1.1.4 ประชาคมอาเซียน พลเมืองอาเซียนจะต้องบอกเล่าถึงประเทศสมาชิกและ องค์ประกอบของประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะ 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียน คือ ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ประชาคมการเมืองความ มั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community หรือ APSC) และประชาคมสังคมและ วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ASCC) พร้อมทั้งมีความรู้ความ เข้าใจถึงความมุ่งหมายอันสำคัญของประชาคมทั้ง 3 ได้

1.1.5 ความสัมพันธ์กับภายนอกอาเซียน พลเมืองอาเซียนจะต้องบอกได้ว่า อาเซียนมีความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ และประชาคมอื่นๆ ภายนอกอาเซียนอย่างไร เช่น การ ขยายกลุ่มอาเซียนเป็นอาเซียน plus 3 ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ และขยายเป็นอาเซียน plus 6 เพิ่มประเทศอินเดีย ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เพื่อสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเมือง โดยทุกประเทศจะได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจและ สังคม จากการรวมกลุ่มกันในภูมิภาค นอกจากนี้มีความรู้ความเข้าใจในความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกันแล้วอาเซียนยังได้มี ความร่วมมือและสถาปนาความสัมพันธ์ในฐานะคู่เจรจา กับ 10 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป นิวซีแลนด์สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ อินเดีย จีน รัสเซีย และกับจีน ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ในกรอบอาเซียนเป็นต้น

1.2 มีทักษะในการสื่อสารเนื่องจากความเป็นภูมิภาคอันหนึ่งอันเดียวกันของอาเซียนย่อมนำไปสู่ความสัมพันธ์ อันใกล้ชิด ไร้พรมแดนมากขึ้น โอกาสในการที่จะต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันไม่ช่องทางใดช่อง หนึ่งก็มีมากขึ้น และรูปแบบการสื่อสาร ที่สำคัญที่สุด ก็คือการสื่อสาร ด้วยภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ดังนั้น ความพร้อมด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษากลางของโลกและภาษากลางของอาเซียนจึงมีความสำคัญมาก พลเมืองอาเซียนทุกคนต้องมีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ (สุรินทร์ พิศสุวรรณ, 2555, ออนไลน์) มิเช่นนั้นก็จะ เป็นอุปสรรคและมีปัญหาในการอยู่ร่วมกันหรือมีปฏิสัมพันธ์ ติดต่อด้านค้าขายและสื่อสารระหว่างกันได้ รวมทั้งภาษาของประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนด้วยตนเอง ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ที่ควรเรียนรู้ให้สามารถสื่อสารได้ โดยเฉพาะประเทศที่มีขอบเขตประเทศติดกัน

1.3 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ ไอที หมายถึง ความรู้ในผลิตภัณฑ์หรือในกระบวนการดำเนินงานใด ๆ ที่อาศัยเทคโนโลยี ทางด้านคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์ ฮาร์ดแวร์การติดต่อสื่อสาร การบริหาร และ การดำเนินงานรวมทั้งเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ซึ่งจะส่งผลต่อความได้เปรียบทางด้าน เศรษฐกิจการค้าการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต และคุณภาพของประชาชนในสังคม เทคโนโลยี สารสนเทศจึงเป็นเครื่องมือที่ทรงประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วย ส่งเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ สังคม ช่วยทำให้มนุษย์สามารถมองเห็นโลกที่อยู่ รอบตัวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลและทำให้มนุษย์เข้าใจในข้อมูลเหล่านั้นช่วย ส่งผลให้มนุษย์สามารถสร้างสรรค์วิธีในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้รวมถึงสามารถจัดการ และควบคุมชีวิต สภาพแวดล้อมและงานของตัวเองหรือแม้แต่สังคมและเศรษฐกิจของโลกได้แต่ อย่างไรก็ตาม เทคโนโลยีสารสนเทศก็เป็นดุษฎีดาบสองคม ด้านหนึ่งก็สามารถสร้างสรรค์ ประสิทธิภาพก่อเกิดสันติสุขได้ แต่อีกด้านหนึ่งหากใช้ในทางที่ผิดก็เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การ กระทำที่ไม่สร้างสรรค์ ส่งเสริมความสูญเสียและทำลายผู้อื่นได้เหมือนกัน เพราะฉะนั้น ในฐานะที่ ประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศต่างมีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น พลเมืองอาเซียนจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการสื่อสารอย่างมี ประสิทธิภาพ พร้อมๆกับระมัดระวังตนไม่ให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไปในทางลบอันจะนำมาสู่ ความขัดแย้ง แบ่งแยกและทำลายระหว่างกัน เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการกล่าวร้าย ใส่ร้ายป้ายสีกัน เป็นต้น

1.4 มีความภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองอาเซียน ความภาคภูมิใจ (Dignity) หมายถึง ความรู้สึกว่ามีเกียรติยศ หรือความรู้สึกพึงใจ เป็นแรงบันดาลใจสำคัญที่จะนำไปสู่การกระทำที่เกิด สัมฤทธิ์ผลในทุกด้าน หากพลเมืองอาเซียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง ตระหนักว่าการเป็น พลเมืองอาเซียนมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เพราะมีความมุ่งมั่นที่จะรวมพลังกันสร้างความเข้มแข็งใน ภูมิภาคอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานความเอื้ออาทรระหว่างกัน ความรู้สึกเช่นนี้ ย่อมมีแนวโน้มไปสู่ พฤติกรรมที่สร้างสรรค์ต่อองค์กรหรือในฐานะเป็นพลเมืองอาเซียนอย่างแน่นอน ความภาคภูมิใจ ในความเป็นพลเมืองอาเซียนจึงเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองอาเซียนที่ สำคัญอีกประการ หนึ่งที่ควรสร้างสรรค์ให้เกิดมีและเป็นพลังทางสังคมนำไปสู่การสร้างสรรค์ภูมิภาคให้เกิดสันติสุข และความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน

คุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนตามกฎบัตรอาเซียน

กฎบัตรอาเซียน เป็นธรรมนูญที่ใช้เป็นกฎเกณฑ์ข้อบังคับสำหรับการอยู่ร่วมกันและการ ขับเคลื่อนองค์กรอาเซียน อย่างเป็นทางการ ซึ่งผู้นำอาเซียนได้ลงนามรับรองร่วมกันทั้ง 10

ประเทศ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 และมีผลบังคับใช้จริงเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2551 หลังจากประเทศสมาชิกได้ให้สัตยาบันต่อกฎบัตรทั้งหมด

กฎบัตรอาเซียนดังกล่าวมีวัตถุประสงค์สำคัญ 15 ข้อ (สำนักงาน ก.พ., 2555, 153-155) มุ่งสร้างสรรค์เสถียรภาพของประชาคมอาเซียนทั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจและประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เพราะฉะนั้น พลเมืองอาเซียนในฐานะเป็นพลังในการขับเคลื่อนประชาคมของตนจึงควรมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎบัตรอาเซียน เพื่อปฏิบัติตนให้เป็นหนึ่งเดียวกันอย่างแท้จริง (ในที่นี้ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์

วัตถุประสงค์ 15 ข้อ เป็นคุณลักษณะ 9 ประการ) ดังนี้

2.2.1 รักษาความสงบและการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี สันติภาพ ความมั่นคงและเสถียรภาพ รวมทั้งการปรับตัวสู่ภาวะปกติและการป้องกันการทำลายล้างระหว่างกันในภูมิภาคจะเกิดขึ้นได้ก็เพราะพลเมืองอาเซียนมีคุณลักษณะรักษาความสงบ มีสันติภาพเป็นอุดมการณ์ในการดำเนินชีวิต และใช้หลักสันติวิธีในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 1-4 ของกฎบัตรอาเซียน)

2.2.2 มีความเชี่ยวชาญในอาชีพและมีความสามารถหลากหลายเนื่องจากอาเซียนมีความมุ่งหมายร่วมกันในการสร้างตลาดและการผลิตที่มีเสถียรภาพ ความมั่งคั่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงและมีการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจซึ่งมีการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้าบริการและการลงทุน การเคลื่อนย้ายที่ได้รับความสะดวกของนักธุรกิจผู้ประกอบการวิชาชีพผู้มีความสามารถพิเศษและแรงงาน และการเคลื่อนย้ายอย่างเสรียิ่งขึ้นของเงินทุนเหล่านี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากพลเมืองอาเซียนขาดความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่างๆ ของตนและจำเป็นต้องมีความสามารถที่ หลากหลายรองรับการเคลื่อนย้ายการลงทุน แรงงานและอื่นๆ คนในประชาคมอาเซียน ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ มันจะไม่สามารถให้เราเลือกมีอาชีพเดียวได้ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจมีมากขึ้น รวดเร็วขึ้น การย้ายฐานการลงทุนทางธุรกิจจะเกิดขึ้น คนในประชาคมอาเซียนจะต้องเก่งหลายเรื่อง ทำหลายด้าน มีหลายมิติอยู่ในตัวพร้อมที่จะปรับเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลง...รับได้ทุกสถานการณ์ ความเปลี่ยนแปลง” (สุรินทร์ พิศสุวรรณ, 2555, ออนไลน์) คนที่มีอาชีพปัจจุบันอาจจะต้องตกงานหากมีการย้ายฐานการลงทุนไปสู่ประเทศอื่นอย่างเสรี เมื่อถึงตอนนั้นต้องสามารถปรับตัวหันทำอย่างอื่นได้ เพื่อความอยู่รอดของตนเองและช่วยให้สังคมมีความเข้มแข็งไปด้วย (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 5)

2.2.3 มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่นปัญหาความยากจนและช่องว่างในการพัฒนาของประชาคมอาเซียนเป็นภาวะอุปสรรคอย่างหนึ่งของเสถียรภาพในการสร้างความมั่นคงทุกมิติ ตามวัตถุประสงค์ในกฎบัตรอาเซียนจึงมุ่งให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและร่วมมือกันบรรเทา

ปัญหาเหล่านั้น โดยมุ่งสร้างสรรค์ประชาคมเอื้ออาทรเดียวกันตามอัตลักษณ์อาเซียน เพราะฉะนั้น พลเมืองอาเซียนจะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อผู้อื่น ยินดีที่จะหยิบยื่นความช่วยเหลือและร่วมกันสร้างสันติสุขให้ประชาคมของตนเป็นสำคัญ (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 6)

2.2.4 เคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น ในประเทศสมาชิกอาเซียนนั้น อาจมีความแตกต่าง ด้านการปกครองอยู่บ้าง ทำให้สิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิกแตกต่างกันไปด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ นอกจากความเข้าใจในความแตกต่างทางกฎกติกาของสังคมแล้ว พลเมืองอาเซียนยังจะต้องมีความเคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นซึ่งอาจอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมทางสังคมที่แตกต่างด้วย การสื่อสาร การส่งเสริมและการสร้างสรรค์สิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น คือ ผู้ที่อยู่ภายใต้ กฎกติกาทางสังคมที่ต่างๆ จึงจำเป็นต้องมีความตระหนักในเรื่องการเคารพสิทธิและหน้าที่ระหว่างกันเป็นสำคัญ นี่เป็นคุณลักษณะอีกประการหนึ่งของพลเมืองอาเซียน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 7)

2.2.5 มีจิตสำนึกรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมในภูมิภาค วัตถุประสงค์ของกฎบัตรข้อที่ 9 มุ่งสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อให้แน่ใจว่ามีการคุ้มครองสภาพแวดล้อมในภูมิภาคความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติในภูมิภาคการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมในภูมิภาคและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในภูมิภาค และวัตถุประสงค์ของกฎบัตรข้อที่ 12 มุ่งเสริมสร้างความร่วมมือในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยมั่นคงและปราศจากยาเสพติด สำหรับประชาชนของอาเซียนทั้ง 2 ข้อนี้ ต้องการคุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนที่มีจิตสำนึกรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมในภูมิภาคเป็นสำคัญ เพราะหากไม่มีจิตสำนึกดังกล่าวย่อมยากที่จะทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งไม่กระทบกับสิ่งเหล่านั้นได้

2.2.6 พัฒนาตนเองอยู่เสมอ โลกยุคปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างยิ่งยวด ประกอบการสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้ก้าวทันสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะการถือหลักการศึกษาตลอดชีวิต เป็นวิธีการพัฒนาตนเป็นคุณลักษณะที่จะทำให้พลเมืองอาเซียนมีความเข้มแข็ง เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ช่วยสร้างพลังความเข้มแข็งให้ประชาคมได้เป็นอย่างดี และในขณะเดียวกันก็ต้องตระหนักในการแสวงหาโอกาสในการพัฒนาตนเพื่อให้เข้าถึงความทัดเทียมกันทั้งด้านการพัฒนามนุษย์ สวัสดิการสังคมและความยุติธรรมต่างๆ ด้วย เพื่อความกินดีอยู่ดีของตนและความผาสุกของประชาคมนั่นเอง (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 10-11)

2.2.8 เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลและสังคม เนื่องจากอาเซียนมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ชัดเจน การยอมรับความหลากหลายและเคารพซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะนำมาสู่การให้เกียรติ และความเข้าใจระหว่างกัน ซึ่งจะไม่เป็น

อุปสรรคในการสร้างสรรค์อาเซียนให้เป็นหนึ่งเดียวตามวิสัยทัศน์อาเซียนอันจะก่อให้เกิด “เอกภาพบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม” ซึ่งเป็นความสง่างามของภูมิภาคนี้ การเคารพความแตกต่างนี้ เป็นข้อหนึ่งในคุณสมบัติของ “พลเมือง” ในระบอบประชาธิปไตย 6 ประการ (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2554, ออนไลน์) หัวใจสำคัญอยู่ที่การเคารพ ซึ่งเกิดจากการยอมรับบนฐานความเข้าใจและให้เกียรติผู้อื่น (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 14)

2.2.9 ยึดมั่นหลักสามัคคีและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น จากคุณลักษณะต่างๆ ข้างต้นนั้น ภาพรวม คุณลักษณะของพลเมืองที่จะส่งเสริมการสร้างสรรค์ประชาคมอาเซียนร่วมกันนั้น อาจกล่าวได้ว่า ได้แก่ ความสามัคคีของสมาชิกในองค์การ ซึ่งเป็นผลจากคุณลักษณะข้ออื่นๆ ข้างต้นและทำที่ที่ดึงดูดใจต่อผู้อื่นซึ่งอาจมิใช่สมาชิกในองค์การด้วยหลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันนั่นเอง คุณลักษณะนี้จะช่วยส่งเสริมวัตถุประสงค์ข้อสุดท้าย(ข้อ 15)ของกฎบัตรอาเซียนได้เป็นอย่างดี นั่นก็คือ วัตถุประสงค์ที่ว่า เพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์รวมและบทบาทเชิงรุกของอาเซียนในฐานะพลังขับเคลื่อนขั้นแรกของความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับหุ้นส่วนนอกภูมิภาคในภาพแบบของภูมิภาคที่เปิดกว้างโปร่งใสและไม่ปิดกั้น” ในทางกลับกันหากพลเมืองอาเซียนขาดคุณสมบัติเรื่องความสามัคคี ย่อมยากที่จะมีเอกภาพ ยากที่จะเกิดความเป็นศูนย์รวมอันหนึ่งอันเดียว และส่งผลให้อ่อนด้อยพลังขับเคลื่อนต่าง ๆ เมื่อเป็นเช่นนั้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือกับภูมิภาคอื่น ๆ ย่อมเป็นเรื่องยาก เพราะอาจไม่ได้รับการยอมรับเนื่องจากความอ่อนด้อย ลักษณะเช่นนี้ ย่อมทำให้ประชาคมอาเซียนยากที่จะยืนหยัดอยู่อย่างยั่งยืนได้ เพราะฉะนั้น การสร้างปัจจัยทางคุณลักษณะของพลเมืองในเรื่องความสามัคคีและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นจึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่ง

3. คุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนตามทฤษฎีพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ

ในฐานะที่อาเซียนเป็นองค์การที่มีกฎหมายรองรับเป็นองค์การระดับภูมิภาค ดังนั้นแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรม การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การจึงสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะของพลเมืองอาเซียนได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งจะได้กล่าวถึงเป็นประเด็นตามลำดับ ดังนี้

3.1 ความหมายของพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดี ขององค์การนั้น จัดเป็นพฤติกรรมทางบวกของคนในองค์การที่ผู้บริหารทุกองค์การต้องการให้เกิดขึ้นกับองค์การของตนจากการศึกษาและค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ (Organizational Citizenship Behavior OCB) พบว่ามีผู้ศึกษาและให้ความหมายของคำว่า พฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การไว้หลายท่านดังนี้

โอแกน (Organ, 1991, 275) หมายถึง พฤติกรรมทำให้ความร่วมมือที่สมาชิกมีให้แก่องค์การซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นองค์การไม่ได้ร้องขอและไม่ใช้การบังคับให้ทำรวมทั้งไม่ได้รับรองว่าจะให้ผลตอบแทนใดๆโดยแบ่งออกเป็น 5 ด้านได้แก่พฤติกรรมให้ความช่วยเหลือ (Altruism)

พฤติกรรมความสุภาพอ่อนน้อม (Courtesy)   พฤติกรรมความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา (Sportsmanship) พฤติกรรมการให้ความร่วมมือ (Civic Virtue) และพฤติกรรมความสำนึกในหน้าที่ (Conscientiousness)

บอร์แมนและมอโทวิดโล (Borman and Motowidlo, 1993 อ้างถึงใน Niehoff, 2001, 4) กล่าวว่าพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรนั้นควรเป็นพฤติกรรมที่สนับสนุนของค์การสังคมและสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา

ทฤษฎีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

ซาลาเปา (2552) ได้กล่าวถึงการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก ทำให้มีการแข่งขันสูง รัฐต่างๆ ต้องปรับตัวโดยรวมกลุ่มกันทางเศรษฐกิจ เพื่อ

1. อาศัยความเปรียบโดยเปรียบเทียบของกันและกันเสริมศักยภาพในการแข่งขัน
2. การผลิตที่ละมามากๆ ทำให้เกิดการประหยัดต้นทุนในการผลิตหรือการประหยัดขนาดและส่วนผลิต
3. ได้ตลาดใหญ่ขึ้น
4. เสริมอำนาจในการต่อรองกับประเทศนอกกลุ่ม

แนวคิดพื้นที่เศรษฐกิจตามตามธรรมชาติ

แนวคิดพื้นที่เศรษฐกิจตามตามธรรมชาติ (National Economic Territorial : Nets) มองว่าการร่วมมือที่ดีที่สามารถร่วมกับประเทศ นอกภูมิภาคได้ด้วย จะต้องประกอบด้วยดังนี้คือ

- 1) มีเขตแดนติดต่อกัน
- 2) พัฒนาความร่วมมือจากล่างสู่บน
- 3) ไปมาค้าขายกันมานาน
- 4) อาศัยจุดอ่อนและจุดแข็งของกันและกันมาเสริมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อรวรรณ สीलวานิช (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพร้อมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน

ความพร้อมของนักศึกษา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อระดับความรู้ของคณะสังคมศาสตร์ก่อน มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้ของนักศึกษาของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของอาเซียน

กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ระดับชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 และ 3 ที่เรียนที่รังสิต จำนวน 63 คน โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมีอายุ โดยเฉลี่ย 20 ปี และมีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพฯ กลุ่มตัวอย่างที่สามารถตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไป ที่สื่อได้นำเสนอต่อสาธารณะอยู่เสมอในทางกลับกัน กลุ่มตัวอย่างที่สามารถตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดเชิงลึกของการเคลื่อนย้ายแรงงานและข้อตกลงที่อาเซียนได้จัดทำขึ้น เพื่อเตรียมสำหรับเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีใน ปี พ.ศ. 2558 ได้ถูกตองนัก

ค่าเฉลี่ยรวมในการเตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน คือ ด้านความเปลี่ยนแปลงของระบบงาน ด้านเวลาทำงาน ด้านรายได้และด้านความหลากหลายของแรงงานที่จะอพยพเข้าประเทศ ทิศนะที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางคือ ด้านการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ในการปรับตัวให้เข้ากับเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในระดับอาเซียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลง เพื่อเตรียมตัวของนักศึกษาอย่างชัดเจนและจริงจัง เพื่อนักศึกษาที่จะก้าวมาเป็นผู้นำของสังคมในอนาคต ได้มีความพร้อมรับเป็นผลดีและเป็นผลเสียที่จะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

โครงการบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพบัณฑิตสู่ประชาคมอาเซียน

การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนในปี พ.ศ. 2546 ได้มีมติร่วมกันในการทำแผนแม่บทเพื่อรวมตัวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ ASEAN Economic Community (AEC) Blueprint ซึ่งจะ

เริ่มมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2558 โดยแผนแม่บทดังกล่าวมีเป้าหมาย ให้ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนเป็นฐานการตลาดและการผลิตร่วมกัน (Single Market & Single Production Base) เพื่อเปิดโอกาสให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมือได้อย่างเสรี เช่น การเปิดเสรีการค้าการเกษตร ประมง ไม้ ยาง สิ่งทอ ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยี สารสนเทศ สุขภาพ การบิน การท่องเที่ยวและบริการ ในส่วนของการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี (Free Flow of Professionals) จะเปิดเสรีสำหรับตลาดแรงงาน เริ่มที่ 7 อาชีพ คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ซึ่งจะเริ่มใช้ในปี 2558 และจากผลการสำรวจในปี พ.ศ. 2553 ของ กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานพบว่า ประชากรในวัยเรียนของไทยทราบข้อมูลเรื่องนี้ประมาณ 0.55 % ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับความตื่นตัวเกี่ยวกับเรื่อง การเตรียมความพร้อมของประชาชนของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพราะประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่างเร่งพัฒนาศักยภาพของประชาชนภายในประเทศเพื่อแข่งขันกับประเทศสมาชิกอื่นๆ ซึ่งในอนาคตอันใกล้การแข่งขันในตลาดแรงงานจะรุนแรงมากขึ้นเพราะ นักศึกษาจะต้องแข่งกับคนทั้งอาเซียนการรวมตัวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลต่อระบบ เศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนของไทย จะต้องมีการตื่นตัวและเร่งเสริมสร้างศักยภาพให้กับนักศึกษากระตุ้นให้นักศึกษาตื่นตัวและเรียนรู้ เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อให้สามารถแข่งขันกับแรงงานอื่นๆในกลุ่มประชาคมอาเซียนได้

เป็รื่อง กิจรัตน์ภร (2554) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN) หรือ “อาเซียน” เป็นองค์การทางภูมิรัฐศาสตร์และองค์การความร่วมมือทาง เศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีสมาชิก 10 ประเทศ คือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มาเลเซีย ราชอาณาจักรไทย เนการา บรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และ ราชอาณาจักรกัมพูชา

ในปี พ.ศ.2550 ผู้นำอาเซียนทั้ง 10 ประเทศกัมพูชา ได้ลงนามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือ ในอาเซียนฉบับที่ 2 เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน หรือ ASEAN Community โดยสนับสนุน การรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้าน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ที่ประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 46 ได้เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ 9 ประการ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภายในปี พ.ศ.2558

1. การสร้างความตระหนักรู้ของประชากรในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
2. การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน
3. ความร่วมมือในการพัฒนาภาษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง
4. การส่งเสริมเทคโนโลยีทางการศึกษาของกลุ่มประเทศอาเซียน
5. การส่งเสริมความเป็นเลิศของบุคลากรประเทศภาคีในกลุ่มอาเซียน เพื่อการแลกเปลี่ยนช่วยเหลือกันในการพัฒนาศักยภาพของประชาคมอาเซียน ให้สามารถแข่งขันกับประชาคมโลกต่อไปได้
6. การธำรงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นของประชากรในแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะการดูแลภาษาแม่ของแต่ละประเทศ ให้มีความเข้มแข็ง ถึงแม้ว่าจะใช้ภาษาอังกฤษก็ตาม
7. การเชื่อมโยงด้านวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน
8. การร่วมมือแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาในแต่ละระดับ
9. การเชื่อมโยงการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนและรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือได้ในทุก 2 ปี

แพรวภัทร ยอดแก้ว (2554) โปรแกรมสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ประเทศไทยในฐานะประเทศผู้ริเริ่มและผลักดันให้เกิดเป็นประชาคมอาเซียน ต้องมีการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาประชาชนในประเทศให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ซึ่งการเตรียมพร้อมควรจะเริ่มต้นจากการพัฒนา “ทุนมนุษย์” โดยการพัฒนาศักยภาพคนมนุษย์ นั่นคือ ประชาชนในประเทศหรือพลเมืองอาเซียน โดยการสร้างความตระหนักรู้ให้กับทุกภาคส่วนในสังคม โดยเฉพาะเยาวชน ให้ตระหนักถึงความเป็นพลเมืองอาเซียน มีทัศนคติที่ดีและมีพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพของพลเมืองอาเซียน เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและภูมิภาค เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์และการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

พระราชรัตนาลงกรณ์ (2554) ทิศทางของการจัดเตรียมองค์ความรู้เพื่อการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

การที่เราจะก้าวเข้าไปสู่การเป็นหนึ่งในประชาคมอาเซียนได้อย่างภาคภูมินั้นจะต้องเปิดใจให้กว้างและจะต้องเตรียมการเพื่อให้พร้อมสำหรับการรองรับ คือการต้อนรับผู้ที่จะเข้ามาสู่บ้าน

เราในฐานะที่เป็นแขก และการก้าวออกไปเพื่อเยี่ยมเยียนหรือสร้างความเข้าใจกับคนอื่นในฐานะที่เราเองเป็นแขกของเขา ซึ่งการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้นถือว่าเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เหตุเพราะโลกมันได้แคบลงกว่าที่เราคิดไว้การที่เราเคยคิดแต่เดิมว่าไม่เป็นไรเราอยู่เพียงลำพังก็ได้ไม่มีใครว่าเราไม่มีใครรู้จักเราเราก็อยู่ได้แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันเมื่อโลกมันแคบลงๆ แล้วเราจะคิดอยู่แต่กับความคิดเดิมเช่นนั้นไม่ได้เพราะแม้เราจะไม่ก้าวออกไปหาคนอื่น แต่รู้ไหมว่าคนอื่นเขาจะก้าวเข้ามาหาเราเอง เสมือนหนึ่งในเรื่องของประชาคมอาเซียนที่เกิดขึ้นเพราะต้องการที่จะกระชับความสัมพันธ์ของคนในภูมิภาคให้มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น กล่าวคือเป็นการเปิดโอกาสให้คนในประชาคมอาเซียนได้รู้จักกันและเรียนรู้กันมากขึ้นนั่นเอง โดยที่แก่นหรือแกนของการเรียนรู้จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าหากว่าเราไม่มีการศึกษาและการวิจัยที่จะสามารถเข้ามาสร้างความรู้และความเข้าใจของคนในประชาคมอาเซียนได้ ดังนั้น การศึกษาและการวิจัยจึงถือว่าเป็นหัวใจหลักของการเป็นประชาคมอาเซียน

นพดล สุตันตวิญชัยกุล (2554) การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายด้านการเงินและเศรษฐกิจมหภาค การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฯลฯ โดยการยกระดับการศึกษาใน 7 สาขา คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี เพื่อการสร้างมาตรฐานด้านแรงงานฝีมือให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ง่ายยิ่งขึ้นในปี พ.ศ.2558 ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ผลิตแรงงานที่เป็นนักวิชาชีพหรือแรงงาน ผู้เชี่ยวชาญตามที่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนด แต่ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยได้เน้นไปที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ เฉพาะด้านที่ เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนในด้านการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน การวิเคราะห์นโยบายและแผนกลยุทธ์ และการรวบรวมข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการแสวงหาคำตอบด้วย

วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากประชากรที่เป็นสถานศึกษา อาชีวศึกษาทั้งหมด 839 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่างมา 300 ตัวอย่าง และคัดเลือกที่สมบูรณ์ได้ 249 ตัวอย่าง จึงสามารถให้ความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 95 หรืออาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 เท่านั้น

ผลการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา อาชีวศึกษาไทย ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนจาก 3 ระดับ คือ มาก น้อย ไม่พร้อมหรือไม่เปิดสอนนั้น ส่วนใหญ่ในด้านหลักสูตรต่างๆ จะอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะอยู่ในระดับมาก หรือในส่วนของความพร้อมในการกำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ในการเตรียมความพร้อมการผลิตช่างฝีมือส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาอาชีวศึกษาของไทยมีนโยบายที่เน้นไปในด้านการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (Skilled Labour) ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมา จึงทำให้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เน้นแรงงานระดับชำนาญการ (Specialist) ซึ่งผลิตโดยสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยเท่านั้น ด้วยเหตุ ผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอว่าควรเพิ่มคุณภาพของแรงงานฝีมือด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และห้องปฏิบัติการให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้นในทุกสถานศึกษาอาชีวศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพครู-อาจารย์ในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการใช้ ICT ด้านการค้นคว้า หาความรู้จาก Internet และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กับบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มากยิ่งขึ้น ส่วนการวิจัยเรื่องต่อไปควรให้มีการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความพร้อมของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่เป็นผู้ผลิตแรงงานชำนาญการ (Specialist) ตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องการให้ทันในปี พ.ศ.2558

งานวิจัยต่างประเทศ

ทอมสันและจูลี่ เทียนไทย (2551) ได้ศึกษาเรื่อง Attitudes and Awareness toward ASEAN: Findings of a Ten Nation Survey ของ ASEAN Foundation

จากการศึกษาเรื่อง Attitudes and Awareness toward ASEAN: Findings of a Ten Nation Survey ของ ASEAN Foundation (มูลนิธิอาเซียน) เมื่อปีพ.ศ.2551 โดยนักวิจัยหลักสองท่านได้แก่ Dr. Eric C. Thompson จากมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และ ผศ.ดร.จูลี่เทียนไทย จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สํารวจนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งสิบประเทศ (อาทิ มหาวิทยาลัยแห่งชาติของสิงคโปร์ มหาวิทยาลัยมลายา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น) จำนวนประเทศละ 200-220 คน รวมทั้งสิ้น 2,170 คนทำให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจและทัศนคติต่ออาเซียนของปัญญาชนทั้งสิบประเทศโดยมีข้อค้นพบที่สำคัญ ด้านความเป็นพลเมืองอาเซียนในคำถามที่ว่า ตนเป็นพลเมืองอาเซียน (ASEAN Citizen) หรือไม่นั้น ร้อยละ 76.8 ของนักศึกษาอาเซียนทั้งหมดเห็นด้วยว่า ตนเป็นพลเมืองอาเซียนส่วนนักศึกษาไทย เห็นด้วยร้อยละ 67 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ (สักรินทร์, 2555, ออนไลน์) ดังนั้น แนวทางสำคัญของการสร้างสรรค์ความสำเร็จของประชาคมอาเซียน จึง

ควรพัฒนาความเป็นพลเมือง อาเซียนในประเทศไทย ให้มีความก้าวหน้ามาสู่อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน คือ การสร้างสรรค์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพลเมืองอาเซียน โดยการพัฒนาพลเมืองอาเซียนและพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารในสถานการณืเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งไม่สามารถที่จะหาคำตอบจากหนังสือ เล่มใดเล่มหนึ่ง จึงต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณืปัจจุบัน ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนี้ ได้แก่ คณะผู้บริหาร คณาจารย์ หัวหน้าสาขาวิชา ซึ่งเป็นตำแหน่งทางบริหารทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งที่คณะศิลปศาสตร์มีทั้งหมด จำนวน 80 คน ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

คณะผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง จากผู้บริหาร คณาจารย์ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 25 คน ซึ่งถือว่าเป็นจำนวน ที่เหมาะสม ที่จะให้ข้อมูลเชิงลึกในทุกมิติ ของปัจจัยต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จในการเตรียมความพร้อม เข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์บริบูรณ์

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากคณะผู้บริหาร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ มาประกอบเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการทำวิจัย
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้แก่ ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิดทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา บทความ วารสาร การวิจัย นโยบาย แผนยุทธศาสตร์ รวมทั้งผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ กำหนดเป็นยุทธวิธีในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นรายบุคคลชนิดแบบมีโครงสร้าง (Individual in-dept interview form)

การสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษา ค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ขั้นตอนที่ 2 นำขั้นที่ 1 มาดำเนินการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิด ในการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ขั้นตอนที่ 3 คณะผู้วิจัย ได้ยกร่างคำถามแบบเปิด (Open end question) ในการประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับปัจจัยที่สำคัญที่จะนำไปสู่ประชาคมอาเซียนได้สำเร็จ เพื่อตอบโจทย์การวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง ที่ชัดเจนและแน่นอน ซึ่งมีประเด็นในการถามดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เชิงลึก
2. ทักษะหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่ผลสำเร็จ ที่นำมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558
3. สภาพปัจจุบัน ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ปัญหา ในการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ได้แก่ อาคารสถานที่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์งบประมาณ นโยบายการเตรียมความพร้อม เป็นต้น
5. แนวทางการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

6. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 4 นำร่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกนี้เสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน ดังนี้

1. ดร.ธเนศ ต่วนชะเอม ที่ปรึกษาสถาบันพัฒนานักวิจัยแห่งประเทศไทย
2. ผศ.ดร.ปัญญา ธีรวิทย์เลิศ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
3. ผศ.ดร.วัลย์ทิพย์ สาขลวิจารณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิมหาวิทยาลัยมหิดล

4. ศ.ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย

5. ผศ.ดร. สมหมาย ผิวสะอาด คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี

ขั้นตอนที่ 5 นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไข
และพัฒนาเครื่องมือวิจัย ให้มีคุณภาพ ตามที่ท่านให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 6 นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบแล้วนี้ ไปทดลองใช้ (Tryout) กับคณาจารย์ที่
เป็นผู้บริหาร จำนวน 5 ท่าน แล้วนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงทั้งเนื้อหา ภาษาที่ใช้และความ
เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันในแต่ละข้อ ให้เกิดความสะดวกในการตอบแบบสัมภาษณ์เชิงลึกต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคลนี้มาทำความเข้าใจและให้แนวทาง
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน ทั้งในด้านการขอความร่วมมือด้านการตอบ
ข้อคำถามเชิงลึกแต่ละข้อ การบันทึกและการอัดเทป เมื่อได้ทำการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นแล้ว
คณะผู้วิจัย

ได้ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์บริบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ในแต่ละชุด ถ้าปรากฏว่ามีบางข้อที่ขาด
หายไปหรือไม่ ละเอียด คณะผู้วิจัยก็จะต้องดำเนินการสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกอย่าง
ละเอียดครบถ้วน ในทุกมิติของแต่ละข้อ ที่ได้กำหนดไว้ต่อไป

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

เมื่อคณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคล จากคณะ
ผู้บริหาร คณาจารย์ หัวหน้าสาขาวิชา ที่มีหน้าที่ในด้านบริหาร จำนวน 25 คน แล้วได้ดำเนินการ
นำข้อมูลทุกชุด มาตรวจสอบความสอดคล้อง ความถูกต้องของข้อมูลด้วยการตรวจสอบแบบ 3
เส้า (Triangulation Method) คือ

1. ความแตกต่างของสถานที่ที่ให้ข้อมูลในประเด็นเดียวกัน
2. ความแตกต่างของระยะเวลาที่ให้ข้อมูลในประเด็นเดียวกัน
3. ความแตกต่างของสถานที่ที่ให้ข้อมูลในประเด็นเดียวกัน ซึ่งจากการตรวจสอบแล้ว

ปรากฏว่าข้อมูลที่ได้มีลักษณะที่คล้ายกัน หรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังตรวจสอบ
ความเที่ยงความตรงของครุผู้เก็บรวบรวมข้อมูล ว่ามีวิธีการและหลักเกณฑ์ตามที่ได้กำหนดไว้

นั่นคือ ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ น่าเชื่อถือและทันสมัยต่อบัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อม ที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ที่จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย

คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาดำเนินการ มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ ด้วยวิธีการอ่านแบบจับใจความแล้วทำการวิเคราะห์ด้วยการจำแนกออกเป็นส่วนๆ ที่มีความเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กัน แล้วรวบรวมเพื่อตอบใจทฤษฎีวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย ตามที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นได้ดำเนินการแปลผลแบบบรรยาย ตามสภาพความเป็นจริง ในเชิงการสังเคราะห์ที่เป็นการเก็บรวบรวมประเด็นย่อยๆ มารวมกัน เพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ได้อย่างภาคภูมิใจและมีประสิทธิผลภาพต่อไป

สรุปผลวิจัย เขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เผยแพร่ผลงานวิจัยไปสู่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั่วประเทศ

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 คณะผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ รายงานประจำปี งานวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ บทความและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง และใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยรองอธิการบดีฝ่ายต่างๆ ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการกองวิเทศสัมพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ คณาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 25 คน โดยคณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลงานวิจัย ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ส่วนที่ 2 ทิศนะของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จในการตระหนักและการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 1 เพศ ของผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์

	เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย		15	42.86
หญิง		20	57.14
รวม		35	100

จากตารางที่ 1 เพศ ของผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 42.86 และ เพศหญิง ร้อยละ 57.14

ตารางที่ 2 ตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์

	ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร		19	54.28
อาจารย์		16	45.72
รวม		25	100

จากตารางที่ 2 ตำแหน่งผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่ เป็นผู้บริหาร ร้อยละ 54.28 และ อาจารย์ ร้อยละ 45.72

ส่วนที่ 2 ทักษะของผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์

ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร เข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558

การเตรียมความพร้อมผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา เพื่อเข้ารับการฝึกอบรมและให้ความรู้ในการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558

การเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการรวมตัวของประเทศสมาชิกอาเซียน ที่มีความจำเป็นมาก โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้มีการจัดฝึกอบรมและจัดการหาผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายให้ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาฟัง ในเรื่องการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

ได้มีการเตรียมความพร้อมในการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ ให้กับผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา โดยเฉพาะ และมีการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยการจัดอบรมสัมมนา เรื่อง อาเซียนกับการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปีพ.ศ. 2558 และมีการเตรียมความพร้อมด้านวิชาชีพของนักศึกษา ให้พร้อมครอบคลุม 7 สาขาอาชีพ เพื่อเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีความจำเป็นมากและด้านการเตรียมความพร้อมที่จะเข้าแข่งขันในตลาดแรงงานระดับอาเซียนด้วยกัน ได้มีการเตรียมความพร้อมในการจัดอาคารสถานที่ เพื่อให้มีบรรยากาศเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสำนักงานอธิการบดี ในช่วงเช้า จะพูดภาษาอังกฤษ สื่อสาร ห้ามใช้ภาษาไทย ในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดความเคยชินและเกิดการตื่นตัวของผู้บริหาร บุคลากรในหน่วยงานมากยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 3 สภาพปัจจุบัน ในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เข้าสู่ประชาคมอาเซียน และปัญหา อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน การเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ใน ปี พ.ศ.2558

การปรับตัวด้านการเตรียมความพร้อมของอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา คือ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่ต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองทางการเรียนการสอนการวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางในการสื่อสารในภูมิภาคอาเซียนซึ่งที่ผ่านมาการปรับเปลี่ยนทางการจัดระบบอุดมศึกษาของไทยตั้งแต่การเปลี่ยนสถานะของอาจารย์จากที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย หรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษานั้นทำให้ความมั่นคงทางด้านอาชีพ ตลอดจนความเหลื่อมล้ำทางด้านฐานเงินเดือนซึ่งจากการปรับเปลี่ยนเป็นระบบพนักงานมหาวิทยาลัยนั้น

การปรับตัวด้านการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา คือนักศึกษานั้นหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเรียนรู้ปรับตัวและเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ในอนาคต เช่นนักศึกษาต้องมีความสนใจและตระหนักถึงผลที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการรวมตัวของประเทศต่างๆสู่ประชาคมอาเซียนในส่วนของข้อดีและข้อเสียอย่างเข้าใจการเกิดขึ้นของประชาคมอาเซียนซึ่งสังคมยุคใหม่จะสะท้อนความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้นการเรียนรู้ของนักศึกษายุคใหม่จึงจำเป็นต้องปรับทั้งกระบวนการเรียนรู้ปรับทัศนคติที่จะต้องตระหนักถึงความเป็นชาติการปรับกระบวนการเรียนรู้ยุคใหม่ควรเป็นไปอย่างมีเป้าหมายอย่างคนรู้เท่าทันสถานการณ์การสร้างความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ต่างวัฒนธรรมได้และเรียนรู้ประเทศเพื่อนบ้านทั้งในด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกันพร้อมทั้งสร้างโอกาสเรียนรู้ภาษาต่างประเทศต้องเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษให้มากขึ้นให้สามารถสื่อสารได้เป็นอย่างดี

สถาบันอุดมศึกษาควรมีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการรองรับการเตรียมความพร้อมของอุดมศึกษาไทยในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งที่ผ่านมานโยบายที่รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของรัฐบาลยังไม่มีชัดเจนมากนักในการนำไปสู่การปฏิบัติซึ่งควรมีนโยบายในการปรับตัวและการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแก่มหาวิทยาลัยในประเทศไทยอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมดังนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จึงมีนโยบายรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พอสรุป ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1.1 จัดทำวิทัศน์ทัศน์แนะนำอาเซียนแจกจ่ายให้เครือข่ายมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และนักศึกษา

1.2 นำข้อมูลจากการสำรวจผลการเตรียมความพร้อมในช่วงเวลาที่ผ่านมามาใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาพร้อมทั้งร่วมกันแก้ปัญหา

1.3 จัดทำโครงการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกในประเทศไทยเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศด้วยการอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษการจัดการเรียนการสอนและประสบการณ์ด้านต่างประเทศ

1.4 จัดให้อธิการบดีและผู้บริหารได้ทำวิจัยและเรียนรู้การเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศต่างๆกับมหาวิทยาลัยในประเทศสมาชิกอาเซียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความร่วมมือในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นำทางการศึกษาและผู้บริหารมหาวิทยาลัยของประเทศสมาชิกอาเซียน

1.5 เตรียมการนำผลการวิจัยการศึกษาดูงานและผลการเจรจาความร่วมมือไปสู่การปฏิบัติโดยใช้กระบวนการเครือข่ายที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.6 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ต้องเตรียมความพร้อมเพิ่มเติมอีกอย่างน้อยสรุป 5 เรื่องสำคัญคือการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมอาคารสถานที่ที่การพัฒนาหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอนการพัฒนาบุคลากร(ผู้บริหารอาจารย์เจ้าหน้าที่) การพัฒนานักศึกษาและการพัฒนาศูนย์/หน่วยงานให้บริการด้านภาษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้ทำแผนนโยบายทำแผนสู่ประชาคมอาเซียน ในเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน อาจารย์ นักศึกษาสภามหาวิทยาลัยได้มีการแจ้งที่ประชุม CO ผู้บริหาร ให้เกิดความรู้เกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 80-90 % ให้อาจารย์ นักศึกษา เกิดความตระหนัก ให้มีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน มีการจัดอบรมสัมมนา มีการจัดอบรมผู้บริหาร มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ให้กับอาจารย์ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ นักศึกษาได้มีการจัดฝึกอบรมสัมมนา ลงสู่การปฏิบัติ สรุปปัญหาในการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์รู้จักเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีการ implement จัดทำแผนการเข้าสู่ประชาคม

อาเซียน มีการจัดเข้าค่าย English camp เชิญคณะ 9 คณะเข้าร่วม 80 คน ชาวอเมริกัน ร่วมมือกับสหรัฐอเมริกาจัดเข้าค่ายอยู่ด้วยกัน 2 สัปดาห์ นักศึกษามีการประเมินผล การเข้าค่ายนี้ด้วยมีหลักฐาน จัดสอนภาษาอังกฤษ ส่วนกลาง สอนภาษาอังกฤษ จีน แต่ละคณะฯ มีความพร้อม ก็จัดสอนเอง จัดชาวต่างชาติให้มาสอนภาษาอังกฤษกับภาษาจีนให้กับบุคลากร อาจารย์ นักศึกษา ประกอบด้วยคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะคหกรรมศาสตร์ จัดสอนภาษาจีน กำหนดให้แต่ละคณะเลือกภาษาจีน บังคับให้นักศึกษาเลือกเรียนภาษาจีน ให้ศูนย์ภาษาสอนพิเศษ เปิดสอนภาษาอังกฤษ เรียนตามสาขา มีนโยบายให้เปิดสอน (กำลังเปิดสอน) มีความแตกต่างกัน ภาษาอิสลามมีประชากร ประเทศบรูไนซารูซารามมีมากที่สุด มีภาษาพื้นเมืองเป็นภาษามุสลิม หลักสูตร ที่มีวิชาอาเซียนศึกษาบังคับทุกหลักสูตรให้เลือกวิชาอาเซียนศึกษา แต่ละหลักสูตรต้องสอดแทรกอาเซียนในวิชาเอกให้รู้สื่อมวลชน กฎหมายอาเซียน เน้นทุกหลักสูตร สอดแทรก ประชาคมอาเซียน เปิดหลักสูตร สอนภาษาอังกฤษ คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ ในปีการศึกษาหน้า ภาษาธุรกิจ (ภาษาอังกฤษ) หลายๆ คณะ ต้องสอน 2 ภาษา ในบางสาขาวิชา บางวิชาพร้อมสอนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาอังกฤษ ทุกคณะต้องสอน จัดให้มีโครงการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ ไปต่างประเทศ ไปเรียนภาษาอังกฤษ 6 สัปดาห์ เรียนวิชาชีพ เฉพาะ พอลกลับมาสอนเป็น 2 ภาษา มาร่วมทำหลักสูตรภาษาอังกฤษ ให้มากยิ่งขึ้น ในปีการศึกษาหน้า มหาวิทยาลัยแลนเดอร์ สหรัฐอเมริกา ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยไทย โดยส่งอาจารย์มาจากสหรัฐอเมริกา ไปฝึกอบรม คณะสื่อสารมวลชน วิศวกรรมศาสตร์ ร่วมมือกับประเทศฮ่องกง ร่วมมือเปิดหลักสูตรปริญญาเอกร่วมกัน (Osu Zokaoma) ประเทศสหรัฐอเมริกา คือ มหาวิทยาลัย Oklahoma State University จัดทำปริญญาเอกร่วมกัน ทางด้านธุรกิจอาหารร่วมกัน สาขาอาหารโภชนาการให้มีห้องทดลองที่ทันสมัย ให้ไปศึกษาดูงานและนำมาทำการทดลอง

ปัญหาที่เข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1. ประเทศไทย เนื่องจากภาษาอังกฤษค่อนข้างจะให้ความสำคัญน้อย มีน้อยจะเน้นเฉพาะบางสาขาที่จะใช้ภาษาอังกฤษ โดยทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ยังมีคนพูดภาษาอังกฤษ สนทนาภาษาอังกฤษได้ไม่ถึง 50% ของจำนวนบุคลากร ต้องรอเพื่อให้สามารถแก้ไข มหาวิทยาลัยฯ ก็ต้องมีการเร่งรัดและแก้ปัญหาให้กับอาจารย์ นักศึกษา ซึ่งยังไม่พร้อมบางคนให้สามารถสนทนาภาษาอังกฤษได้ บางคนได้แต่ไม่ขยันฝึก จะกลัวและหนีชาวต่างชาติ ด้วยวัฒนธรรมลักษณะนิสัยแบบไทย ไม่กล้าฝึกฝน ที่จะพัฒนาศาสตร์ทางภาษาอังกฤษ จะฝึกทักษะให้ชำนาญ เก่งได้ ทักษะบ่อยๆ ก็จะสามารถเก่งได้ ต้องฝึกพูดบ่อยๆ เขียนบ่อยๆ จะเก่งได้ ถ้าสามารถฝึกฝนทั้งการพูดและการเขียนบ่อยๆ

ข้อเสนอแนะ

สนับสนุน ให้แรงจูงใจสร้างแรงจูงใจ ทั้งผลการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ โครงการแลกเปลี่ยนไปเรียนเยอรมนี นักศึกษา อาจารย์ เวลาที่มีโครงการ ต้องการดูมีความรู้จากบุคลากรที่มีพื้นฐานภาษาอังกฤษ ดี ในศาสตร์นั้นๆ ภาษาอังกฤษไม่ดี ก็จะพลาดโอกาสไป แต่เก่งวิศวกรรมศาสตร์ วิจัยดีเด่นแต่ขาดทักษะภาษาอังกฤษ ก็ไม่สามารถเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แต่ถ้านักศึกษา อาจารย์มีความรู้ภาษาอังกฤษดี แต่เป็นรองด้านวิศวกรรมศาสตร์ จะสามารถไปได้ ในประชาคมอาเซียน ก็จะเกิดแรงขับเคลื่อนให้เป็นที่ยอมรับในสังคม

ข้อเสนอแนะ

ต้องการให้ทุกภาคส่วน ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง CO ระดับในองค์กร ต่อเนื่องให้งบประมาณต่อเนื่อง กิจกรรม โครงการ สนับสนุนงบประมาณ ต่อเนื่องยาวนาน อาจใช้เวลาในการผลักดันการดำเนินงานการพัฒนาความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้อย่างมั่นคงและถาวรต่อไป

2. ปัจจัยในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ความสำเร็จของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คณะผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จโดยสรุปสาระได้ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยต้องมีการเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษ ให้กับผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากร โดยจัดหาครูจากต่างประเทศมาฝึกภาษาอังกฤษให้กับบุคลากรในมหาวิทยาลัย โครงการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ บุคลากร ไปศึกษาต่อ ดูงานและสอนและทำวิจัยในต่างประเทศ
2. ต้องเตรียมความพร้อมภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาให้สามารถสื่อสาร และสามารถใช้งานในต่างประเทศได้ในอนาคต ในโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา ไปทำงานและเรียนกับต่างประเทศ
3. เตรียมความพร้อมในเรื่องอาคารสถานที่ ให้รองรับกับประชาคมอาเซียน ให้เหมาะสมมากที่สุด
4. จัดเตรียมงบประมาณสำหรับส่งคณาจารย์ ไปฝึกภาษาอังกฤษ ไปศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนคณาจารย์สอนและทำวิจัยกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

5. จัดหลักสูตรภาษาอังกฤษร่วมกับกลุ่มประเทศในประชาคมอาเซียน โดยสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนใน 10 ประเทศให้ร่วมกันสร้างหลักสูตรและส่งนักศึกษามาศึกษาด้วยกัน

6. ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงาน ในมหาวิทยาลัยต้องเข้ามาเพื่อที่จะมอบนโยบายไปยังผู้ปฏิบัติ จะให้งบประมาณ เป็นรูปธรรม ต้องอนุมัติโครงการ ระดับหน่วยงาน ต้องเปลี่ยนนโยบายสู่การปฏิบัติ

นักศึกษาจะต้องให้ความสนใจ เชื่อมั่นในมหาวิทยาลัย คณะที่ตนสังกัด เพื่อสร้างภูมิความรู้ภาษาอังกฤษ ต่างประเทศเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นักศึกษาต้องมีความไว้วางใจในระดับมหาวิทยาลัย

7. การจัดการสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ต่อการเรียนการสอนระดับนานาชาติ

8. อาจารย์ต้องมีการส่งอาจารย์ไปพัฒนาภาษาอังกฤษ โครงการอาเซียนไปต่างประเทศ ไปอังกฤษ สิงคโปร์ ต้องมีนโยบายมีความพร้อมชัดเจนแล้วจัดหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษ ร่วมกับภาษาไทย หลักสูตรภาษาอังกฤษจะมีการอนุมัติให้ไปอังกฤษ หวังจะเกิดหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษ ถ้าคณะใดจะทำโครงการใด ก็ต้องมีความพร้อมเข้าสู่หลักสูตรภาษาอังกฤษ

9. โครงการแลกเปลี่ยนครู นักศึกษา กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ต้องมีการทำ MoU เพื่อสร้างความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกา ยุโรป เอเชีย อาทิ เช่นเยอรมนี เซดสโกลาวา เกียสหรัฐอเมริกา จีน สิงคโปร์ อินโดนีเซีย เป็นต้น และนอกจากนี้ต้องมีการทำ MoU กับประเทศต่างๆ ทั่วโลกด้วย ใน 20 ประเทศ ได้แก่ แอฟริกา สวีเดน เดนมาร์ค ฟินแลนด์ เนเธอร์แลนด์ โคเอเชีย ญี่ปุ่น อังกฤษ เป็นต้น สำหรับกองวิเทศสัมพันธ์ มี MoU กับ สหรัฐอเมริกา ยุโรป ทั่วทุกทวีป อเมริกา เอเชีย ยุโรป ได้เห็น เกาหลี งบประมาณต้องมีความพร้อมในทุกด้าน โครงการบริหาร ประกาศนโยบายกับคนบดีทั้ง 9 คณะ เตรียมโครงการ ส่งการไปประเทศเวียดนาม โครงการเพชรราชมงคลพระนคร เามาจาก 9 คณะ เข้าค่ายฝึกอบรม ฝึกเป็นผู้นำ ฝึกเป็นผู้นำ แล้วไปเมืองนอกไปต่างประเทศ ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม ภาษาอังกฤษเพื่อเข้าค่าย English camp สามารถพูดได้ สนทนาภาษาอังกฤษได้ กองวิเทศสัมพันธ์ จัดฝึกอบรม พัฒนาด้านภาษาอังกฤษให้กับผู้บริหาร

สรุปปัจจัยในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

พระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

ปัจจัยในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1. ภาษาอังกฤษ ส่งอาจารย์ไปฝึกอบรม ที่ NGO ประเทศสิงคโปร์ ไปฝึกอบรมสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า จำนวน 9 คน ไปมหาวิทยาลัยนันทยาง ด้านไบสเทคนิก 3 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรผู้บริหาร 1 สปีดาร์ สามารถโต้ตอบภาษาอังกฤษได้ เกิดการ แลกเปลี่ยน (change

management) ต้องเกิดภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง โดยใช้ภาษาอังกฤษ ให้รู้ภาษาอาเซียนเป็น ภาษาที่ 3 คนที่จะไปทำงานที่ไหน ในประเทศอาเซียนต้องรู้ภาษาอาเซียน ต่างประเทศ นักศึกษา สามารถเลือกเดินทางไปประเทศไหนก็ได้ในอาเซียน โดยเชื่อมต่อกับสำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา และ link กระทรวงศึกษาธิการ ไม่ต้องมีการทำงานต้องได้ภาษาอังกฤษให้สามารถใช้ ในชีวิตประจำวันได้ ต้องรู้ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ศิลปะ

2. ประวัติศาสตร์ชาติต่างๆ ของอาเซียน เช่น สิงคโปร์ เวลา เขาจะ เข้มงวดมากต้องรู้ ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม เช่น คนเวียดนามหน้าจะไม่เป็นมิตร เพราะเขาลำบาก สภาพแวดล้อม ลำบาก สำหรับประเทศพม่าชอบไปวัด ในทุกประเทศในอาเซียน ใช้ภาษาอังกฤษเป็น ภาษาอังกฤษทุกประเทศ

3. อาจารย์ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ยังไม่สามารถสอนภาษาอังกฤษ ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้ ประมาณ 70 % ที่ยังไม่สามารถใช้ ภาษาอังกฤษในการใช้ติดต่อสื่อสาร

4. สื่อ ต้องเป็นภาษาอังกฤษ ใบเสร็จเป็นภาษาอังกฤษ แบบฟอร์มต่าง ๆ ต้องใช้ ภาษาอังกฤษ website เป็นภาษาอังกฤษ เปิดดูจากเว็บไซต์ต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษหมด นอกจากนี้ต้องใช้ภาษาจีนและภาษาอาเซียน

5. บุคลากรต้องสอนภาษาอังกฤษ มีการต้อนรับชาวต่างประเทศ ต้องสามารถพูด ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร บุคลากรต้องใช้ภาษาอังกฤษ ได้ตอบ

6. สถานที่ อาคารควรจัดให้มีส่วนดึงดูด ต้องพร้อมทั้งด้านกายภาพและด้านภูมิทัศน์ เช่น ห้องสมุดเล็ก สามารถเข้ามาดู มีความสวยเก๋ สะอาด ห้องน้ำ เพียงพอ ห้องสมุดมีความทันสมัย

7. ผู้บริหารพร้อมผลักดันเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การจะไปอบรมดูงาน ต้องไปอย่างน้อย 1 เดือนครึ่ง ต้องมีหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ ลงนามสร้างความร่วมมือระหว่างอาเซียน (MoU) เกิดกิจกรรมทำวิจัยร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนบุคลากร เพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษ ทางกองนิเทศ ได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศต่างๆ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย เวียดนาม จีน เกาหลี บรูไน ซาอุดีอาระเบีย ลาว มีการแลกเปลี่ยนบุคลากร และทำวิจัยร่วมกัน เช่น สิงคโปร์ เกาหลี มาเลเซีย มีการส่งคนไปฝึกอบรมเกี่ยวกับสหกิจศึกษา มีการฝึกอบรม English camp

2. ปัญหาอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.1 ปัญหาสำคัญที่พบระหว่างการเตรียมความพร้อมที่ผ่านมา

2.1.1 ผู้มีความรู้ความสามารถในบริบทของอาเซียนมีจำนวนไม่มาก

2.1.2 การขาดอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาของประเทศอาเซียน

2.1.3 ประชาคมของมหาวิทยาลัยยังไม่มีควมคุ้นเคยกับการดำเนินกิจกรรมร่วมกับต่างประเทศ

2.1.4 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติการให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย

2.1.5 อาจารย์ชาวต่างประเทศไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

2.1.6 ผู้บริหารอาจารย์เจ้าหน้าที่และนักศึกษามีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารน้อย

2.2 การแก้ปัญหาที่ได้ดำเนินการผ่านมา

2.2.1 การจัดสรรงบประมาณเพื่อให้คณาจารย์ได้กู้ยืมเป็นทุนศึกษาต่อ

2.2.2 การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่างๆเพิ่มมากขึ้น

2.2.3 การจัดอบรมทางภาษานานาชาติ

2.2.4 การส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ

2.2.5 การศึกษาดูงานต่างประเทศ

2.2.6 การจัดให้ผู้บริหารพนักงานนักศึกษาทำกิจกรรมร่วมกับสถาบันการศึกษา/ศึกษาดูงาน ณ ประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

สรุปปัญหาที่พบในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครคือ

นักศึกษาของเรายังไม่ตื่นตัวที่จะไปต่างประเทศ มีทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษา นักศึกษาปีที่ 3 คะแนน 2.75 ต้องสอบโทเฟลได้ 500 คะแนน ไอเอล ต้องสอบได้ 5 ขึ้นไป โอกาสให้ไป 1 ภาคเรียน การศึกษา ต้องเทียบโอน ปีนี้ยังไม่มีความพร้อม เดือนกรกฎาคม จะต้องหานักศึกษาไปแลกเปลี่ยน ส่วนใหญ่นักศึกษาไม่เก่งภาษาอังกฤษ ยังไม่มีความกล้าเหมือนต่างประเทศ นักศึกษาต่างชาติยังมีความต้องการมาเมืองไทย

ปัญหาส่วนใหญ่ นักศึกษายังสื่อสารภาษาอังกฤษไม่ได้ ประมาณ 70% มีทุนให้ไปศึกษาต่อต่างประเทศ มีการสอบภาษาอังกฤษ แต่ยังไม่ผ่าน ไม่สามารถรับทุนไปเรียนภาษาอังกฤษ เมื่อจบการศึกษากลับมา รัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการยังไม่ตระหนัก ยังไม่ตื่นตัว เท่าที่ควร ส่วนประเทศอาเซียนใน 10 ประเทศ ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 9 และสิงคโปร์ อยู่ในลำดับที่ 10 คนของเขาความพร้อมอยู่แล้ว ต้องให้ความรู้กับนักศึกษามากยิ่งขึ้น เรื่องอาเซียนศึกษา ส่วนคนที่จะไปต่างประเทศ นักศึกษาจีนมาทำงานที่ประเทศไทยสามารถได้ภาษาไทย ต่างประเทศจะแย่งค่าจ้างแรงงานจีน ภาษาอังกฤษ จะให้เงินเดือนขั้นเริ่มต้น 30,000 บาทไทย เราต้องทำวิกฤติให้เป็นโอกาส ความพร้อมที่จะออก

ข้อดี โอกาส ไปเรียนมหาวิทยาลัยอะไร ในอาเซียนที่ใด ในอาเซียนต้องยึดระเบียบวินัย ผลกระทบ กระทบไปมันคง ทางการเมือง ย้ายเงิน เวียดนาม เตรียมประเทศ ของเราในการรองรับ ไทย เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งอาเซียน ประเทศไทยอยู่ที่กระทรวงระหว่างสมาชิกอาเซียน มีทรัพยากรธรรมชาติ มีสถานที่ การท่องเที่ยวใครก็ต้องการที่จะเข้าร่วมด้านเศรษฐกิจ การศึกษา ทุกคน ทำให้เกิดการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่ง ทางมหาวิทยาลัยต้องขอให้อาจารย์ นักศึกษาต้องตระหนักความสำคัญ ภาษาอังกฤษในการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน ทุกคนร่วมมือกันเข้าใจกัน หลักสูตร ปรับหลักสูตร ร่วมมือกันระหว่างบุคลากร ทุกคนทำเกี่ยวกับอาเซียนเข้าทำงานในปี พ.ศ. 2558 เกิดการแข่งขันสูงขึ้น โดยเฉพาะ มหาวิทยาลัย 10 ประเทศไทยต้องปรับคุณภาพ ด้านการเรียนการสอน ให้ครอบคลุมทั้ง 7 ภายใน 2 ปี ประกอบด้วยสาขา ดังนี้คือ วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ บัญชี การโรงแรม การท่องเที่ยว ช่างสำรวจ ทันตแพทย์ เป็นอาชีพที่จะไปทำงานในกลุ่มประเทศอาเซียน

3. สรุปข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. 2558 ได้ดังต่อไปนี้คือ

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ต้องเตรียมจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อาคารเรียน สถานที่ทำงาน ให้มีความเหมาะสม และใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารอย่างสม่ำเสมอในองค์กร
2. จัดส่งคณาจารย์ บุคลากร ไปฝึกอบรมภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง และสนับสนุนทุนงบประมาณในการเข้าฝึกอบรมภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง
3. สนับสนุนส่งคณาจารย์ไปศึกษาและดูงานต่างประเทศ ให้ทั่วถึงทุกสาขาวิชา ทุกคณะอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญด้านการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง
4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครต้องจัดสรรงบประมาณไว้รองรับกับการศึกษาต่อและดูงาน ฝึกอบรมกับต่างประเทศให้พอเพียงและทั่วถึงทุกคณะ ทุกสาขาวิชาอย่างจริงจัง
5. สรุปผู้บริหารระดับสูงต้องสนับสนุนทั้งงบประมาณและเวลาให้กับคณาจารย์ ไปฝึกอบรมอย่างจริงจังอย่างต่อเนื่อง และรวดเร็ว

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับต่างประเทศ
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครต่อการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน พ.ศ.2558
- 3) เพื่อศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558
- 4) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสู่ประชาคมอาเซียน พร้อมวิธีการแก้ปัญหา
- 5) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะจากประสบการณ์การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คณะผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้คือ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับต่างประเทศ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครต่อการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน พ.ศ.2558 เพื่อศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสู่ประชาคมอาเซียน พร้อมวิธีการแก้ปัญหาและเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะจากประสบการณ์การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยคณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ยังมีสถานที่ที่ยังไม่มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คณาจารย์และนักศึกษา ยังไม่มีความพร้อมในการเข้า

สู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะในเรื่องภาษาอังกฤษ ยังไม่สามารถใช้ติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติได้

ผลวิจัย พบว่า ทักษะความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนยังไม่มีความพร้อมในเรื่องนโยบายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมไม่มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษ ในการสื่อสารทุกๆ ด้าน ไม่มีความพร้อมในเรื่องอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวย ไม่มีความพร้อมในเรื่องบุคลากร ไม่มีความพร้อมในเรื่องงบประมาณ ซึ่งปัจจุบันนี้ดำเนินการเตรียมความพร้อมอยู่ในขณะนี้ในทุกๆ ด้าน

ผลวิจัย พบว่า ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ ที่เป็นเช่นนี้ สามารถอธิบายได้ว่า ปัจจุบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จึงต้องเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่มหาวิทยาลัยทุกระดับ จำเป็นจะต้องเตรียมความพร้อม เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมไว้ทุกๆด้าน ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวรรณ สีลวานิช (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพร้อมของนักศึกษา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน ผลวิจัยพบว่า ความพร้อมของนักศึกษา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์กับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อระดับความรู้ของคณะสังคมศาสตร์ก่อน มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้ของนักศึกษาของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของอาเซียน ค่าเฉลี่ยรวมในการเตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน คือ ด้านความเปลี่ยนแปลงของระบบงาน ด้านเวลาทำงาน ด้านรายได้และด้านความหลากหลายของแรงงานที่จะอพยพเข้าประเทศ ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางคือ ด้านการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา ในการปรับตัวให้เข้ากับเปลี่ยนแปลงในอนาคต ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในระดับอาเซียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลง เพื่อเตรียมตัวของนักศึกษาอย่างชัดเจนและจริงจัง เพื่อนักศึกษาที่จะก้าวมาเป็นผู้นำของสังคมในอนาคต ได้มีความพร้อมรับเป็นผลดีและเป็นผลเสียที่จะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและยังสอดคล้องกับโครงการบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพบัณฑิตสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนในปี พ.ศ. 2546 ได้มีมติร่วมกันในการทำแผนแม่บทเพื่อรวมตัวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ ASEAN Economic Community (AEC) Blueprint ซึ่งจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2558 โดยแผนแม่บทดังกล่าวมีเป้าหมาย ให้ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนเป็นฐานการตลาดและการผลิตร่วมกัน (Single Market & Single Production Base) เพื่อเปิด โอกาสให้มีการเตรียมประชากรในวัยเรียนของไทยทราบข้อมูล

เรื่องนี้ประมาณ 0.55 % ซึ่งถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับความตื่นตัวเกี่ยวกับเรื่องการเตรียมความพร้อมของประชาชนของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพราะประเทศต่างๆในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่างเร่งพัฒนาศักยภาพของประชาชนภายในประเทศเพื่อแข่งขันกับประเทศสมาชิกอื่นๆ ซึ่งในอนาคตอันใกล้การแข่งขันในตลาดแรงงานจะรุนแรงมากขึ้นเพราะนักศึกษาจะต้องแข่งกับคนทั้งอาเซียนการรวมตัวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนของไทยจะต้องมีการตื่นตัวและเร่งเสริมสร้างศักยภาพให้กับนักศึกษากระตุ้นให้นักศึกษาตื่นตัวและเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อให้สามารถแข่งขันกับแรงงานอื่นๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียนได้ ดังนั้นมหาวิทยาลัยต้องมีการเตรียมปัจจัยให้สำเร็จในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ถึงแม้จะเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ ก็ต้องเตรียมความพร้อม โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการสื่อสารในประชาคมอาเซียน

ในด้านปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

ผลวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมมีดังนี้

คณาจารย์ นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ขาดความตื่นตัวและขาดการเตรียมความพร้อมในการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ยังไม่มีความพร้อมในเรื่องสถานที่ ยังไม่เอื้อที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน บุคลากรยังไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ยังไม่มียุทธศาสตร์ในการสร้างความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่เป็นรูปธรรม ยังขาดงบประมาณในการเตรียมความพร้อมคณาจารย์ นักศึกษา เพื่อไปฝึกอบรมภาษาอังกฤษยังต่างประเทศ ยังขาดสถานที่เอื้ออำนวยในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับงานวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ งานวิจัยของ เบ็รื่อง กิจรัตน์ (2549) พบว่า ต้องมีการเตรียมความพร้อมมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งจำนวน 40 แห่ง เข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 สามารถอธิบายได้ว่าทั้งนี้มหาวิทยาลัยเนื่องจากไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมไว้ล่วงหน้าและไม่ได้เตรียมงบประมาณเฉพาะ จึงก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรค ในการที่จะดำเนินการต่อไป

ข้อเสนอแนะจากประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลพระนคร

1. ควรเพิ่มการสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษและสร้างเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรตามความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย
2. ควรมีการแลกเปลี่ยนกลยุทธ์การพัฒนาบุคลากรนักศึกษาและทรัพยากร

3. ควรมีกระบวนการพัฒนาและจัดงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและสร้างเครือข่ายเพื่อระดมสรรพกำลังความร่วมมือในการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม
4. ควรร่วมจัดทำวิจัยร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในประเทศอาเซียน
5. ควรศึกษาดูงานและประชุมร่วมกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำงานร่วมกันในโครงการต่างๆ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ต้องประสานความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรระดับต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาต่างประเทศเข้ามาศึกษาควรเพิ่มการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ต้องเผยแพร่วิดิทัศน์ความรู้การเข้าสมาคมอาเซียนให้รวดเร็วกว้างขวางรวมทั้งการเรียนรู้สังคมวัฒนธรรมการเมืองเศรษฐกิจตลอดจนพัฒนาทักษะภาษาของประเทศเพื่อนบ้านให้อาจารย์และนักศึกษามากขึ้น
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ควรมีการแลกเปลี่ยนแลประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาในประเทศอาเซียนได้มีโอกาสศึกษาในประเทศไทยมากขึ้นโดยเน้นการใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนให้มากขึ้นปรับปรุงเรื่องระเบียบและทุนการศึกษา
4. ในช่วงนับแต่ถึงปีพ.ศ.2558 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ควรเร่งพัฒนาโครงการความร่วมมือต่างๆกับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนให้มากขึ้นตามแผนยุทธศาสตร์ 9 ประการเพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ควรร่วมมือทวิวิจัยกับมหาวิทยาลัยของประเทศสมาชิก กลุ่มอาเซียนและในแต่ละประเทศก็ควรมีงานวิจัยที่เชื่อมโยงกับความเป็นอาเซียนมากขึ้นทั้งนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครอาจเริ่มต้นศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยในประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียนที่มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครก่อนเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมร่วมกันสำหรับก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรติดตามประเมินผลการเตรียมความพร้อมของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในรูปแบบของการวิจัยเป็นระยะเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของโครงการและกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ร่วมกันทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเช่นหลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนาครูอาจารย์และนักศึกษาจุดเด่นโดยเน้นหลักสูตรการท่องเที่ยวและการโรงแรมเนื่องจาก

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกระจายอยู่ที่ภูมิภาคของประเทศมีแหล่งข้อมูล
วัฒนธรรมหลากหลายในท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- กรมเศรษฐกิจพาณิชย์. **อาเซียนและแพต้า : สถานภาพการรวมกลุ่มเศรษฐกิจการค้า
ภูมิภาคสำคัญของโลก**. กรุงเทพฯ : กองเศรษฐกิจการค้าอาเซียน, 2549.
- กรมอาเซียน. การประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการลงทุนและคณะมนตรีเขตการลงทุน
อาเซียนครั้งที่ 2. **ข่าวอาเซียน 10** (ตุลาคม 2542) : 3-4.
- กรมอาเซียน. **พัฒนาการอาเซียน**. กรุงเทพฯ: กองพาณิชย์และอุตสาหกรรม, 2551.
- การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทย เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน (ออนไลน์). **หนังสือพิมพ์
ประชาชาติธุรกิจ** ฉบับวันที่ 2 - 5 ธ.ค. 2553.
- จุไรรัตน์ แสงบุญนำ**. การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทย เพื่อก้าวสู่ประชาคม
อาเซียน.(ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก :
[http://www.chinnaworn.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539155790&
Ntype=1](http://www.chinnaworn.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539155790&Ntype=1).
- เถลิงศักดิ์ วงศ์สามสร. (2550) **“ประชาคมอาเซียน”** (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก :
<http://www.dtn.go.th>. (30 กันยายน 2552).
- นโยบาย, กลุ่มงาน, กรมอาเซียน. (กันยายน 2550). **“ประชาคมอาเซียน”**(ออนไลน์).
เข้าถึงข้อมูลได้จาก : <http://www.dtn.go.th>. (1 ตุลาคม 2552).
- เป็รื่อง กิจรัตน์ภร. การศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏ,
2554.
- แผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)**. (ออนไลน์).
เข้าถึงข้อมูลได้จาก : <http://www.dtn.go.th>.
- ภาณุ วงษ์ถาวรเรือง. การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทย เพื่อก้าวสู่ประชาคม
อาเซียน ปี พ.ศ. 2558. เข้าถึงข้อมูลได้จาก :
<http://www.unigang.com/Article/5263>.
- วิพากษ์แผนยุทธศาสตร์อาเซียนด้านการศึกษา**.(ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก :
<http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=23807&Key=news2>.

พิษณุ สุวรรณะชฎ. สามทศวรรษอาเซียนโครงการหนังสือชุดประเทศเพื่อนบ้านของ ไทยใน
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและมูลนิธิ
โครงการตำราสังคมสงเคราะห์และมนุษยศาสตร์, 2549.

สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. **ยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ.2555-2559)**. กรุงเทพฯ :
สำนักงานฯ, 2554.

อุกฤษฏ์ ปัทมานันท์. **ไทยกับเพื่อนบ้าน**. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา, 2549.

ASEAN. A Guide for Foreign Investment: Investing in ASEAN. Jakarta : ASEAN
Secreariat, 2009.

ASEAN. Report of the Second Meeting of the ASEAN Investment Arca (AIA) Council.
Singapore 29 (September 2010).

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง

เรื่อง

ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ.2558

1. สภาพปัจจุบันในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน ปี พ.ศ. 2558
2. ปัญหา และอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน ปี พ.ศ. 2558
3. ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน ปี พ.ศ. 2558
4. แนวทางในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลประชาคมอาเซียนใน ปี พ.ศ. 2558
5. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษสุณี บำรุงจิตต์ สัดส่วนทำวิจัย 50%

Asst. Prof. Dr. Katesunee Bumrungjit

หมายเลขบัตรประชาชน 3260300521301

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ระดับ 8)

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ถนนพิษณุโลก แขวงจตุจักร ดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02-2829102 โทรสาร 02-2823718

E-mail : Wbumrungjit@yahoo.com

ประวัติการศึกษา ประกาศนียบัตรวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2550

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)

พ.ศ. 2543

ระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิชาที่ชำนาญเป็นพิเศษ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

การสร้างสื่อการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์และการถ่ายทอด

ความรู้สู่เยาวชนและประชาชน

ประสบการณ์งานวิจัย

1. ความต้องการสารนิเทศของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2541

2. ทักษะทางสารนิเทศของนักศึกษาศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

พ.ศ. 2542

3. ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุดของคณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ พ.ศ. 2546

4. การสร้างและพัฒนาเว็บไซต์ส่งเสริมการอ่านของเยาวชนไทยภาคกลางตอนล่าง

พ.ศ. 2551 (งบประมาณแผ่นดิน 2551)

5. การพัฒนาเว็บไซต์ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเยาวชนไทย : กรณีศึกษา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2552 (งบประมาณแผ่นดิน 2552)

6. การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับ
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พ.ศ. 2553

7. การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยุคต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการ
ค่ายพักแรมศรีสวาท จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2554

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2 ผศ. วรพล พนมพรสุวรรณ สัดส่วนทำวิจัย 25%

Asst. Prof. Warapon Panompornsuan

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 3110401366719

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา

คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

517 ถนนนครสวรรค์ แขวงจตุจักร ดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02-6299153-7 ต่อ 6001 โทรสาร 02-2823718

ประวัติการศึกษา คณะกรรมการศึกษา (อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย) พ.ศ. 2520

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์

การศึกษาระดับปริญญาตรี (สาขาบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา)

(สาขาบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา)

สถาบันพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พ.ศ. 2548

สาขาวิชาที่ชำนาญเป็นพิเศษ คอมพิวเตอร์ทั่วไป, การสอนพิเศษทางวิชาชีพสำหรับคนพิการ

ประสบการณ์เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

1. การพัฒนาบุคลากรของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป พ.ศ. 2543
2. การพัฒนาบุคลากรผลิตภัณฑ์สิ่งทอบ้านเนินขาม จ. ชัยนาท พ.ศ. 2549
3. การสร้างและพัฒนาเว็บไซต์เสริมนิสัยรักการอ่าน ของเยาวชนไทยภาคกลาง
ตอนล่าง พ.ศ. 2551
4. การสร้างและพัฒนาเว็บไซต์เสริมนิสัยรักการอ่าน ของเยาวชนไทยภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2552

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2

ผศ. ผ่องพรรณ จันทร์กระจ่าง สัดส่วนทำวิจัย 25%

Assistant Prof. Pongpun Chankrachang

หมายเลขบัตรประชาชน : 3 - 1006 - 02259 - 94 - 4

ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1381 ถนนพิบูลสงคราม แขวงบางซื่อ

เขตบางซื่อ กทม. 10230

โทรศัพท์ : 02-5858849 (สายตรง)

E-mail Address : inks_lib@hotmail.com

ประสบการณ์งานวิจัย

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การจดบันทึกข้อมูล เพื่อจัดทำรายงานทางวิชาการ พ.ศ. 2548
2. การสร้างและหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การสืบค้นสารสนเทศ พ.ศ. 2549
3. บัณฑิตด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พ.ศ. 2550